

Jaarverslag 2023

Onderlinge
Waarborgmaatschappij
Centramed B.A.

Deskundig in
medische
aansprakelijkheid

Centramed

Inhoud

Excelleren in een competitieve markt	3
1 Profiel	4
2 Kerncijfers	7
3 Bericht van de Raad van Commissarissen	11
4 Verslag van de directie	15
4.1 Terugblik op 2023	16
4.2 Onze leden	17
4.3 Onze mensen	19
4.4 Onze operatie	20
4.5 Digitalisering	24
4.6 Financiële prestaties	25
4.7 Duurzaamheid	17
4.8 Governance	29
4.9 Risicomanagement	35
5 Bericht van de Ondernemingsraad (OR)	39
6 Vooruitzichten 2024	42
7 Jaarrekening	45
7.1 Balans voor winstbestemming per 31 december 2023	46
7.2 Resultatenrekening boekjaar 2023	47
7.3 Kasstroomoverzicht 2023	48
7.4 Toelichting op balans (31 december 2023)	49
7.5 Toelichting op de resultatenrekening 2023 (bedragen * € 1.000)	43
7.6 Resultaatbestemming	49
7.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	60
8 Aanvullende informatie	76
8.1 Ledenlijst per 1 januari 2024	77

Excelleren in een competitieve markt

Centramed is hét kenniscentrum op het gebied van medische aansprakelijkheid in Nederland.

Wij staan onze leden bij met onze kennis en kunde, niet alleen bij het voortvarend en eerlijk afhandelen van claims, maar juist ook bij het voorkomen daarvan. Daarnaast speelt Centramed een toonaangevende rol in de markt bij vraagstukken op het gebied van medische aansprakelijkheid en langlopend letsel. Die rol is gebaseerd op onze jarenlange expertise en op het feit dat wij de beste mensen uit de letselschademarkt aan ons weten te binden. Dat onze rol gewaardeerd wordt blijkt uit ons loyale ledenbestand en verzekeringsportefeuille dat ook afgelopen jaar weer is gegroeid.

Ons ledenbestand bestaat uit organisaties die excelleren in wat zij doen: zorg bieden in een steeds complexere omgeving. Wij hebben grote waardering voor al het werk dat zorgverleners verrichten en bedanken hen voor de wijze waarop zij altijd klaarstaan voor hun patiënten en cliënten. Ook hebben wij respect voor de bestuurders in de zorg, die keer op keer geconfronteerd worden met uitdagingen. Wij vertrouwen erop ook komend jaar weer een bijdrage te kunnen leveren aan het aanpakken van deze uitdagingen.

1 Profiel

**Centramed verzekert sinds 1994
zorginstellingen voor het risico van medische
aansprakelijkheid.**

**Wij bieden een verzekering met een uitgebreide
dekking, behandelen schadeclaims deskundig,
voortvarend en zorgvuldig en bevorderen
preventie van klachten en claims door openheid
in de zorg te stimuleren.**

**Wij vinden
solidariteit in de
gezondheidszorg
een groot goed.**

Missie

Schade als gevolg van medisch onzorgvuldig handelen heeft veelal grote impact op de betrokken partijen. Een menselijke benadering, met respect en aandacht voor de betrokkenen, is dan ook van groot belang. Om verder te kunnen met hun leven is het voor de betrokken partijen belangrijk dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt.

Het behandelen van medische aansprakelijkheid is een proces van samenwerking. Wij kunnen dit niet alleen. Centramed stimuleert samenwerking in de keten omdat medische aansprakelijkheid meer omvat dan alleen het afhandelen van een aansprakelijkheidsvraagstuk; het komen tot een eerlijke oplossing is ons doel. Dit geeft alle betrokkenen de mogelijkheid om de draad weer op te pakken.

Daarnaast vinden wij solidariteit in de gezondheidszorg een groot goed. We waken ervoor dat de oplossingen die we bieden niet ten koste gaan van de collectiviteit.

Visie

Op het vlak van medische aansprakelijkheid is een aantal trends en ontwikkelingen waar te nemen. Centramed speelt proactief in op deze veranderingen. Hiervoor heeft Centramed een visie geformuleerd, gericht op de toekomst en het stakeholdersveld waarin zij acteert. Er ontstaan andere vormen van samenwerking om patiënten beter te helpen. De rol van technologie in behandelingen wordt steeds groter. Gevoed door trends als individualisering, een terugtrekkende overheid en de maakbaarheid van de samenleving nemen de mondigheid en verwachting van patiënten toe.

Door deze ontwikkelingen komen de beheersbaarheid en betaalbaarheid van medische aansprakelijkheid en het gevoel van solidariteit verder onder druk te staan. Centramed ziet oplossingen in het vergroten van samenwerking en persoonlijke aandacht, het delen van kennis en data en het gezamenlijk ontwerpen van een slagvaardig proces rondom schade als gevolg van medisch onzorgvuldig handelen.

Ambitie en strategie

Om als Centramed 'met respect voor alle betrokken partijen te zorgen voor een eerlijke oplossing bij schade als gevolg van medisch onzorgvuldig handelen', willen wij een verbindende factor zijn.

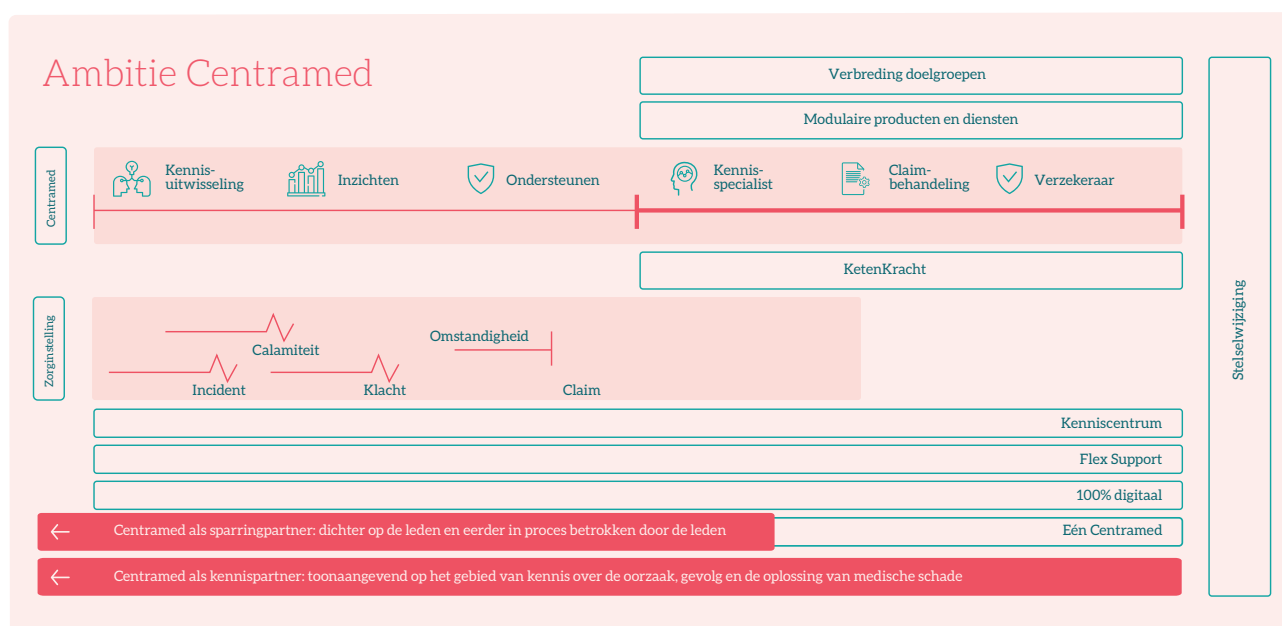
Onze visie laat een wereld zien waarin Centramed in samenwerking met haar leden en stakeholders op een bredere wijze invulling geeft aan de financiële beheersing van medische aansprakelijkheid en de afhandeling hiervan. De focus op persoonlijke aandacht en deze continu verbeteren blijft hierbij van groot belang. Dit resulteert in deze ambitie:

- ◆ Centramed is toonaangevend op het gebied van kennis over oorzaak, gevolg en het oplossen van schade als gevolg van medisch onzorgvuldig handelen.
- ◆ Wij beheersen de gevolgen van medische aansprakelijkheid.
- ◆ Het is onze ambitie om samen met alle betrokken partijen, binnen drie maanden na een aansprakelijkstelling, een standpunt in te nemen over het handelen van de zorgverlener en een eerlijke oplossing mogelijk te maken.

Wij zoeken proactief de verbinding met ketenpartners. Zo houden we onze ogen open voor mogelijkheden tot samenwerking die leiden tot een verbetering van het proces.

Bij Centramed bepalen de leden het beleid en de koers. Samen met onze leden hebben we een solide strategie vastgesteld voor de komende jaren. Vanuit deze basis werken we verder aan de ambitie van Centramed. De strategie is in 2023 herbevestigd, wederom samen met de leden. Gezien de jarenlange positieve financiële resultaten, de loyaliteit van de leden en de hoge medewerkerstevredenheid willen wij de huidige strategie voortzetten, waarbij enkele accenten in 2024 anders zullen worden gezet. Zo zullen wij met name een voortrekkersrol nemen op het gebied van het verzekeren van netwerkzorg, preventie van klachten en claims en digitale transformatie.

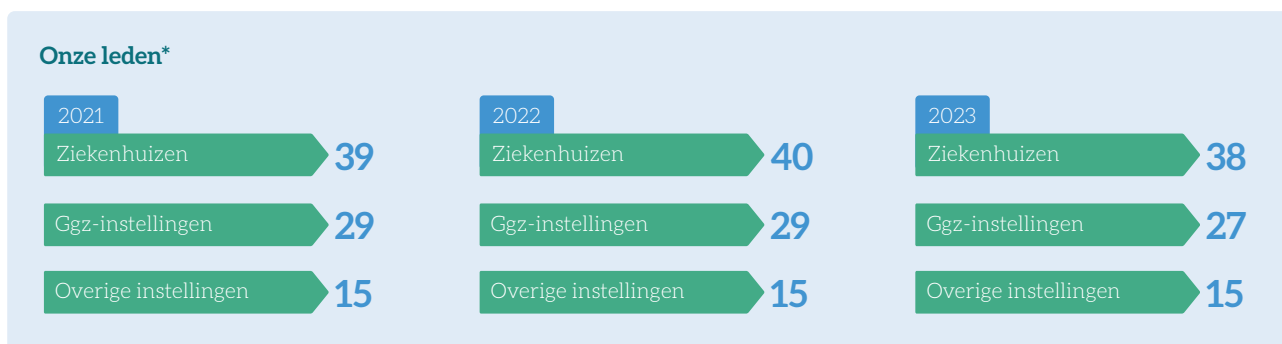
Wij zoeken proactief de verbinding met ketenpartners.

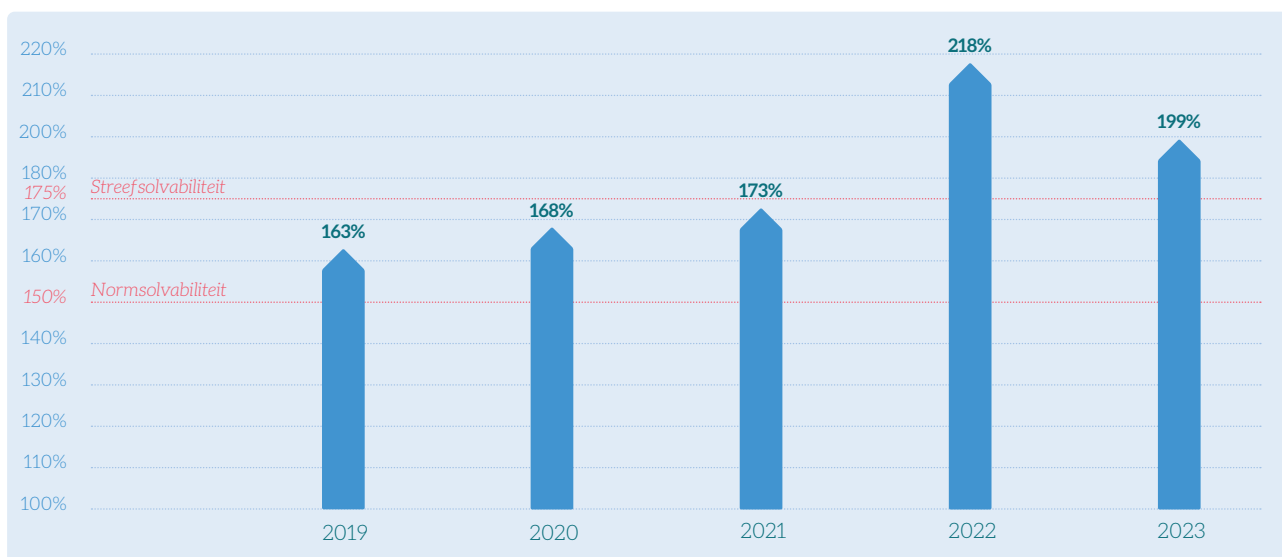
2 Kerncijfers

Onze leden

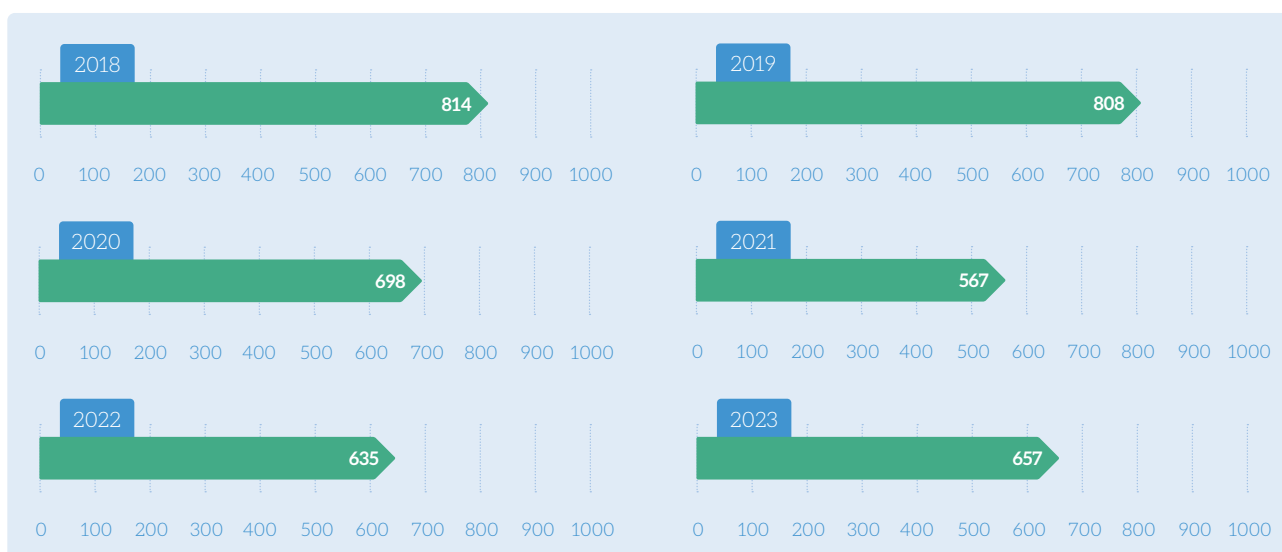

* Centramed is de afgelopen jaren gegroeid qua ledenaantal; fusies en overnames vertekenen de cijfers.

Solvabiliteit

Aantal claims (inclusief Zelfregelende Ziekenhuizen)

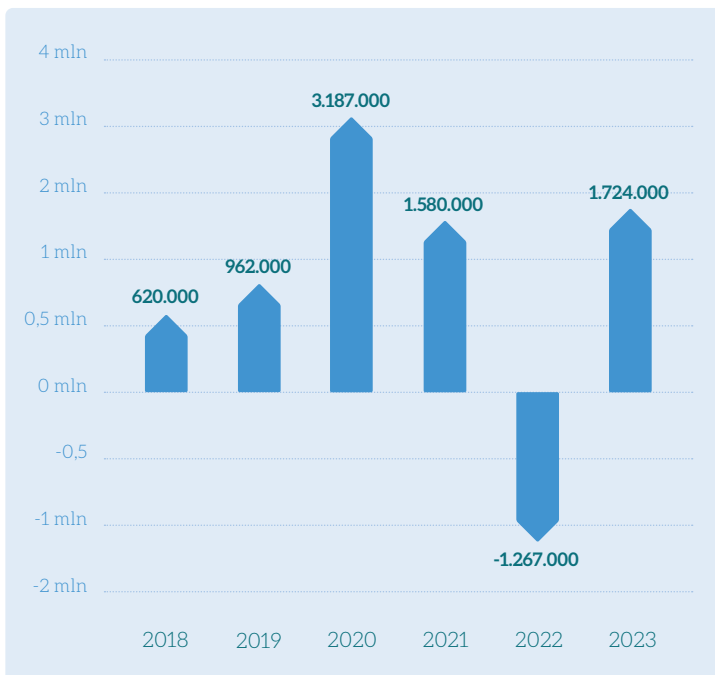

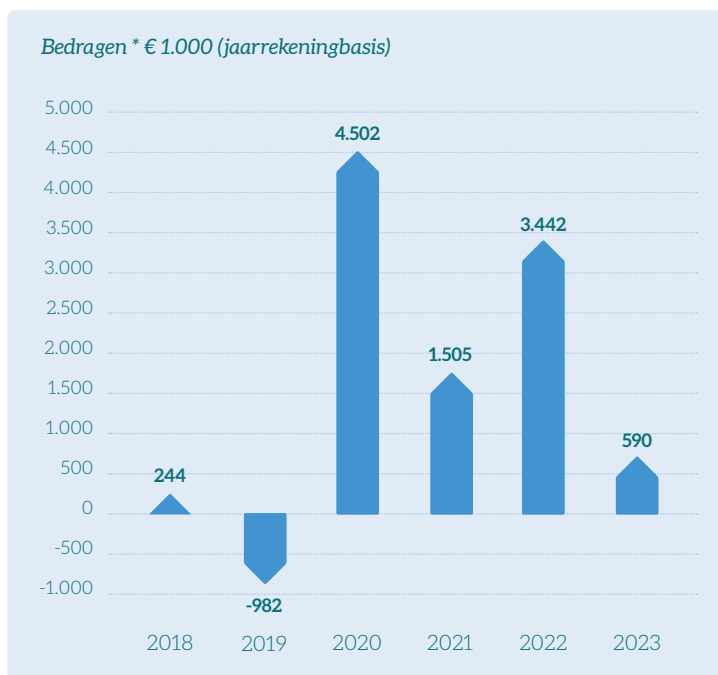
Schadelast

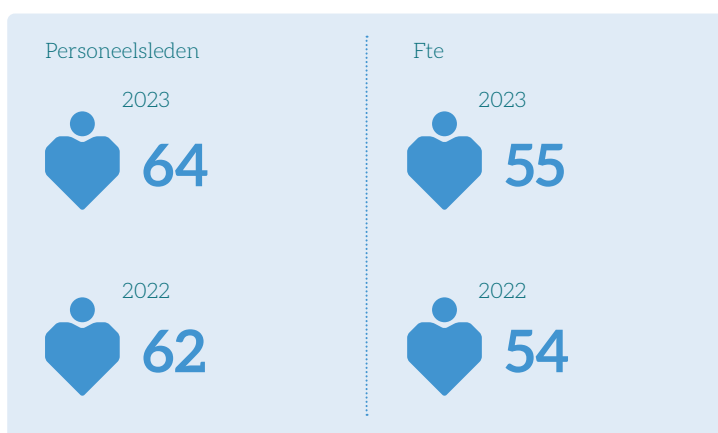
Resultaat

Technisch resultaat

Medewerkers (per 31 december 2023)

3

Bericht van Raad van Commissarissen

Namens de Raad van Commissarissen (RvC) complimenteert Jean-Paul Essers, voorzitter van de RvC, Centramed met de ontwikkelingen in het afgelopen jaar. Centramed is toonaangevend op het domein van medische aansprakelijkheid.

Verzekeringsproducten en (aanvullende) diensten worden voortdurend verbeterd, aangevuld en aangepast aan de wensen van haar leden. Een belangrijke stimulans daarvoor is het Integraal Zorgakkoord. Zorginstellingen gaan hun zorg steeds meer in samenwerking met andere zorgverleners organiseren en aanbieden. Centramed past haar producten en diensten de komende jaren aan deze ontwikkelingen aan.

Centramed heeft haar positie in de markt verder versterkt en heeft goede stappen gezet op het gebied van preventie van claims en digitale transformatie en in haar verdere positionering als kenniscentrum. Dit is het resultaat van de consequente uitvoering van haar strategie en de hoge kwaliteit van haar medewerkers.

De goed bezochte Algemene Ledenvergaderingen (ALV's) vonden zowel digitaal als fysiek plaats. We hebben belangrijke onderwerpen met de leden behandeld. Op basis van de evaluatieformulieren mogen we tevreden vaststellen dat de leden positief zijn over de ALV's. Bij de voorbereiding van verschillende onderwerpen heeft Centramed de leden intensief betrokken. Van, voor en door de leden is immers de basis van de onderlinge-identiteit.

Van, voor en door de leden is de basis van de onderlinge-identiteit.

Samenstelling en benoemingen Raad van Commissarissen in 2023

Sinds het aftreden van de heer M.B.P.M. Visser in juni 2022 was er een vacature in de Raad van Commissarissen (RvC). In de ALV van 28 september 2023 is de heer drs. J.V.C.T. van Duren benoemd als lid van de RvC. Hij is tevens lid geworden van de Audit- & RiskCommissie.

In de ALV van 21 december 2023 zijn mevrouw drs. G.M. Haandrikman AAG en de heer prof. dr. M.H.H. Kramer afgetreden en in dezelfde vergadering opgevolgd door mevrouw drs. A.P. Zeggen AAG en mevrouw dr. C.J. Kruijthof. Mevrouw Zeggen is tevens lid geworden van de Audit- & RiskCommissie en mevrouw Kruijthof van de Remuneratie Commissie.

De RvC is mevrouw Haandrikman en de heer Kramer zeer erkentelijk voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van Centramed. We bedanken hen hartelijk voor de prettige samenwerking in de RvC.

Samenstelling Raad van Commissarissen

De RvC van Centramed kende in 2023 de volgende samenstelling:

- ◆ De heer J.M.P. Essers MBA (voorzitter RvC, lid Remuneratie Commissie)
- ◆ De heer F.A.M. van den Heuvel (vicevoorzitter RvC, voorzitter Audit- & RiskCommissie)
- ◆ Mevrouw mr. M.E.J. Klompé MGM (lid RvC en voorzitter Remuneratie Commissie)
- ◆ Mevrouw drs. G.M. Haandrikman AAG (lid Audit- & RiskCommissie) – afgetreden per 21 december 2023
- ◆ De heer prof. dr. M.H.H. Kramer (lid Remuneratie Commissie) – afgetreden per 21 december 2023
- ◆ De heer drs. J.V.C.T. van Duren RC (lid Audit- & RiskCommissie) – vanaf 28 september 2023
- ◆ Mevrouw dr. C.J. Kruijthof (lid Remuneratie Commissie) – vanaf 21 december 2023
- ◆ Mevrouw drs. A.P. Zeggen AAG (lid Audit- & RiskCommissie) – vanaf 21 december 2023

Vergaderingen Raad van Commissarissen

De RvC heeft in 2023 vijfmaal vergaderd. Ook was er periodiek contact tussen de voorzitter en/of individuele leden van de RvC en de directie over de ontwikkelingen binnen Centramed. Verder heeft de RvC met de externe accountant en de sleutelfunctionarissen gesproken.

Naast de vaste agendapunten – zoals de voorbereiding van de ledenvergaderingen, de vaststelling van de jaarrekening, het jaarplan en de begroting, en de premiestelling – heeft de RvC onder andere de positionering en de strategie van Centramed besproken.

Naast de reguliere vergaderingen hebben de leden van de RvC ook in 2023 het Centramed PE-programma gevolgd. Dit jaar was dat onder meer gericht op duurzaamheid en het ICT-beleid van Centramed.

De RvC vindt het belangrijk om regelmatig stil te staan bij het functioneren van de RvC en om de eigen prestaties te evalueren. Ook in 2023 heeft er een zelfevaluatie plaatsgevonden, onder externe begeleiding. Daarbij zijn onder meer de deskundigheid en werkwijze van de RvC aan de orde gekomen, evenals de onderlinge samenwerking van de commissarissen en de samenwerking met de directie.

De voorzitter van de RvC heeft twee bijeenkomsten van de Algemene Ledenvergadering voorgezeten, de vicevoorzitter van de RvC de derde bijeenkomst van de ALV.

De RvC heeft twee vaste commissies, te weten de Audit- & RiskCommissie en de Remuneratie Commissie.

Vergaderingen Audit- & RiskCommissie (A&RC)

De A&RC is een vaste commissie van de RvC. Deze commissie heeft ook in 2023 toegezien op het financiële verslagleggingsproces, de controle van de jaarrekening van het voorafgaande jaar door de accountant, het risicobeheer en de opzet en werking van de interne-audit- en actuariële functie. Belangrijke niet-financiële risicothema's zijn de beheersing van het fraude-risico, privacy en informatiebeveiliging waaronder cybercriminaliteit. De bevindingen van

de A&RC zijn besproken binnen de RvC en met de directie. Vervolgens zijn ze gedeeld met de Algemene Ledenvergadering.

In 2023 vonden er vier vergaderingen van de A&RC plaats. Naast de hierboven genoemde agendapunten is aandacht besteed aan de premiestelling, de premiesystematiek en de kapitaalverhoudingen.

Vergaderingen Remuneratie Commissie

De Remuneratie Commissie is een vaste commissie van de RvC, die adviseert over HR(-gerelateerde) zaken van Centramed. Deze commissie heeft in 2023 viermaal vergaderd. Tussentijds heeft de Remuneratie Commissie nog enkele contactmomenten gehad over de werving en benoeming van nieuwe commissarissen.

Naast de vaste agendapunten zijn onder meer duurzame inzetbaarheid en de uitkomsten van de zelfevaluatie van de RvC in de Remuneratie Commissie besproken.

Namens de RvC zijn de voorzitter van de A&RC en de voorzitter van de Remuneratie Commissie in 2023 aanwezig geweest bij het zogenaamde artikel 24-overleg met de Ondernemingsraad en de bestuurder.

Resultaat 2023

Centramed heeft in 2023 financieel een gezonde ontwikkeling doorgemaakt. De solvabiliteitsratio – waarvan de norm op 150% en het streven op 175% ligt – is uitgekomen op 199% (2022: 218%). De overkapitalisatie van eind 2022 heeft het mogelijk gemaakt om een deel van het garandeerde kapitaal aan leden te restitueren. Dit vormt naast de gestegen rente de voornaamste verklaring voor de lagere solvabiliteit.

In 2023 is het verzekeringstechnische resultaat uitgekomen op positief € 0,6 miljoen, waarbij met name het meldjaar 2023 heeft bijgedragen aan deze ontwikkeling. Een ontwikkeling waar reeds vele jaren sprake van is, wat duidt op een adequate premiestelling. Opgeteld bij het kostenresultaat en het beleggingsresultaat is het totale resultaat op jaarrekening grondslagen uitgekomen op € 1,7 mln.

De ingezette strategie heeft de Onderlinge versterkt, wat ook geïllustreerd wordt door het feit dat vrijwel alle leden per 1 januari 2024 verlengd hebben. Daarnaast is het ledenbestand per 1 januari 2024 gegroeid met één nieuw Ziekenhuis lid.

De RvC stelde in de Algemene Ledenvergadering op 5 april 2024 voor om de jaarrekening over 2023 vast te stellen en decharge te verlenen aan de directie voor het in 2023 gevoerde beleid. Verder verzocht de Raad van Commissarissen de Algemene Ledenvergadering om decharge te verlenen voor het door hem in 2023 uitgevoerde toezicht.

Als Raad van Commissarissen willen we de directie en de medewerkers van Centramed bedanken voor hun inzet en de leden voor het in Centramed gestelde vertrouwen.

4

Verslag van de directie

'Van, voor en door haar leden' is een belangrijke pijler van Centramed. De leden zijn Centramed en bepalen ons beleid. Als onderlinge waarborgmaatschappij zijn wij nauw bij hen betrokken en zij bij ons.

De kracht van Centramed is om medische aansprakelijkheid beheersbaar en betaalbaar te houden en samen met de leden hierover de juiste beslissingen te nemen. Bijvoorbeeld met de Commissie Trends, waarin een tiental van onze leden vertegenwoordigd is. Via deze commissie wordt jaarlijks de premiestelling voor het komende jaar aan de Algemene Ledenvergadering voorgelegd. De leden hebben invloed op de premiestelling doordat zij mede aan het stuur zitten. We overleggen en beslissen met elkaar en streven naar de beste oplossing voor alle leden. Dat is de kracht van de Onderlinge. Een grote en sterke onderlinge is profijtelijk voor alle leden. Daarom is focus op de leden het belangrijkste speerpunt van Centramed. Wij bewaken en vergroten onze relevantie door een actieve benadering en door in te spelen op de behoeften van de leden. In een concurrerende markt heeft Centramed een sterke propositie met steeds meer keuzes voor onze leden ten aanzien van dekking en diensten.

Centramed heeft de doelstelling om beheerst te groeien.

4.1 Terugblik op 2023

Centramed heeft de doelstelling om beheerst te groeien. Een groter ledenaantal leidt tot een sterkere onderlinge en een groter gemeenschappelijk draagvlak voor risico's en kosten. De markt voor medische aansprakelijkheid is echter een nichemarkt met een beperkt groeipotentieel. Bovendien zijn er weinig verschuivingen zichtbaar. Ondanks dat is Centramed gegroeid en neemt het premievolume verder toe.

De markt voor medische aansprakelijkheid wordt steeds complexer door het ontstaan van zorgketens en netwerkstructuren. In die ontwikkeling worden kennis en data steeds belangrijker. Centramed is hét kenniscentrum voor medische aansprakelijkheid en participeert in die hoedanigheid in diverse landelijke overlegstructuren.

Centramed zet haar kennis breed in ten behoeve van haar leden en ten behoeve van de markt. Ook dit jaar was Centramed betrokken bij een veelheid aan activiteiten. Zo zijn wij een samenwerking aangegaan met Qualicor Europe. Wij bundelen onze kennis en kunde om een normenkader op te stellen voor het hele proces van incident – klacht – claim. Verder is Centramed actief betrokken geweest bij de totstandkoming van de GOMA 2022, die per 1 maart 2023 van kracht is. Ten slotte zijn weer een tiental masterclasses en webinars voor de leden georganiseerd. Opnieuw was de waardering daarvoor hoog.

Om het voor onze leden mogelijk te maken om nog meer gebruik te maken van onze deskundigheid, bieden we vanaf 2023 nieuwe diensten aan. Deze diensten worden niet onder de verzekeringsovereenkomst aangeboden; daarvoor is in 2022 een dochter opgericht: Centramed Diensten B.V.

De druk van wet- en regelgeving neemt onverminderd toe. Regels met betrekking tot onder andere het klimaat, ESG-normen, privacy en informatiebeveiliging. Omdat wij met gevoelige (medische) persoonsgegevens werken, zorgen we dat de beveiliging daarvan op orde is. Daarom is in 2021 het informatiebeveiligingsbeleid volledig vernieuwd en gebaseerd op de Good Practice Informatiebeveiliging van De Nederlandsche Bank (DNB). In 2022 zijn de normen uit deze Good Practice vertaald naar concrete beheersmaatregelen. Daar waar de beveiliging of de beschrijving daarvan nog niet naar volle tevredenheid was, is deze verder aangescherpt en uitgewerkt. In 2023 is het informatiebeveiligingsbeleid positief geaudit op opzet, bestaan en werking door onze interne auditdienst.

Gedreven door de gezonde ontwikkelingen is in 2023 de solvabiliteitsratio op 199% geëindigd. Een gezonde ratio die ruim boven de streefsolvabiliteit van 175% ligt. Boven de 200% is Centramed op grond van haar kapitaalbeleid overgekapitaliseerd. Voor onze leden zijn we een solvabele en zeer solide verzekeraar van medische aansprakelijkheid in Nederland, met de meerwaarde van een onderlinge. Omdat de solvabiliteitspositie dit toeliet, heeft Centramed in 2023 een deel van afgegeven garanties niet meer gestuit, hetgeen betekent dat een deel van deze garanties is komen te vervallen.

4.2 Onze leden

Onze leden

De leden van Centramed zijn het fundament van de Onderlinge. Wij zorgen voor verbinding en solidariteit door de verschillende belangen van onze leden met elkaar in evenwicht te brengen. Dat kan alleen door voortdurend goed naar onze leden te luisteren en hun wensen centraal te stellen in ons handelen. Dat noemen wij: van, voor en door de leden!

Groei en behoud

De verzekeringsportefeuille van Centramed blijft groeien. En dat is goed nieuws voor iedereen! In een competitieve markt is Centramed er wederom in geslaagd het aantal leden te laten toenemen. We benutten nadrukkelijk onze kansen in nieuwe markten en verrassen onze leden met nieuwe diensten en producten. Met de komst van nieuwe leden wordt de draagkracht van de Onderlinge blijvend vergroot en wordt onze toonaangevende positie als verzekeraar en kenniscentrum van medische aansprakelijkheid onderstreept. Per 1 januari 2024 is met de komst van het Máxima MC (ziekenhuis) een grote nieuwe instelling toegetreden. Daar zijn we trots op! Daarnaast is er in de Onderlinge zeker ook plaats voor gespecialiseerde zorginstellingen en bijzondere samenwerkingsverbanden of zorgnetwerken. Zo hebben we Matchis als zelfstandig lid ingeschreven en hebben we voor het Santeon-zorgnetwerk Zorg bij jou een bijzondere verzekeringsoplossing uitgewerkt.

Product en propositieontwikkeling

Centramed is het toonaangevende kenniscentrum op het gebied van medische aansprakelijkheid. Dit houdt in dat wij onze verzekeringsproducten en (aanvullende) diensten voortdurend verbeteren, aanvullen en aanpassen aan de wensen van onze leden. Een belangrijke stimulans daarvoor is het Integraal Zorgakkoord. Van onze leden wordt verwacht dat zij hun zorg steeds meer in samenwerking met andere zorgverleners organiseren en aanbieden, waardoor patiënten met meerdere zorgverleners kunnen worden geconfronteerd. Centramed past haar producten en diensten de komende jaren aan deze ontwikkelingen aan. We bieden voor alle direct betrokkenen comfort en zekerheid, ook buiten de bekende 'muren van de instelling'. We blijven onze leden en stakeholders informeren over alle veranderingen en ontwikkelingen. Dat doen wij tijdens de relatiebezoeken maar ook op landelijke bijeenkomsten en ten behoeve van kennisontwikkeling bij relevante stakeholders. Daarnaast hebben wij het initiatief genomen om met andere verzekeraars afspraken te gaan maken over de samenloop van belangen in samenwerkingsverbanden en zorgnetwerken.

Kennis delen

Het kennismanagement van Centramed kenmerkt zich door kennisdeling en -overdracht. Onze inhoudelijke kennis en onze data combineren wij in een programma waarin wij samen met leden en stakeholders streven naar het verlagen van de impact van incidenten op alle betrokkenen en naar het verminderen van claims. Vanuit ons kenniscentrum is in 2023 een groot aantal leden- en stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd. De hoge waarderingen die wij steeds voor deze bijeenkomsten krijgen, stimuleren ons de reeks bijeenkomsten voort te zetten en uit te breiden. Daarnaast voorzien wij onze leden aanhoudend van algemene en specifieke informatie via het ledenportaal en het Preventie Dashboard. In 2023 hebben wij hieraan de factsheets toegevoegd, waarin wij ieder kwartaal algemene informatie over claims management delen. In onze unieke CentraWijzers maken wij voor de individuele leden diepgaande benchmarkanalyses.

Communicatie

In 2023 is de positionering van Centramed herijkt. Dat heeft geleid tot een nieuwe communicatiestrategie die is uitgewerkt in een gedetailleerde communicatiekalender. Ondersteund door meer en verbeterde communicatiemiddelen en onze social media is de communicatiefrequentie opgevoerd en is ons bereik sterk verbeterd. Dat hebben we gemerkt aan een sterke groei van onze volgers, toename van de respons, inhoudelijke reacties op onze informatie en verbetering van de 'click rate'. Het design van de website is vernieuwd en er zijn belangrijke stappen gezet richting een opwaardering van de beeldbank en de huisstijl. De ontwikkelingen krijgen in de komende jaren een vervolg.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In het Integraal Zorgakkoord wordt veel verwacht van samenwerking in (regionale) netwerken. Zorginstellingen beperken zich uiteraard al lang niet meer tot het verlenen van zorg binnen de muren van hun instelling en zullen binnen hun regio steeds vaker met verschillende zorgverleners samenwerken aan de meest optimale zorg voor hun patiënt/cliënt. Deze samenwerking kent vele verschillende vormen en uitdagingen, waarbij het

**Voor patiënten/
cliënten moet duidelijk
zijn wie aangesproken
kan worden als er
iets mis gaat.**

belang van de patiënt/cliënt, de deskundigheid van de zorgverlener en de kwaliteit van zorg centraal staan. Medische aansprakelijkheid in zorgnetwerken is in deze samenwerkingsverbanden nog onderbelicht. Voor patiënten/cliënten moet duidelijk zijn wie aangesproken kan worden als er iets mis gaat. Tot wie kunnen zij zich dan wenden? Hoe zit het met de medische aansprakelijkheid? Ook voor de betrokken zorgverleners en zorgaanbieders en hun bestuurders moet dit zeker allemaal duidelijk zijn. Alle betrokkenen moeten ervan overtuigd zijn dat hun belangen goed behartigd worden en dat eventuele schade wordt gedekt.

Belangenbehartiging

Onze leden zijn belangrijk! We geven dit niet alleen vorm in onze dienstverlening maar ook door onze expertise extern in te zetten bij belangenorganisaties en door onze contacten aan te wenden voor onze branche. Op landelijk niveau dragen wij als schadeverzekeraar bij aan de verbetering van de kwaliteit van zorg, patiëntveiligheid, het stimuleren van meer openheid en een adequate opvang van patiënten én zorgverleners bij incidenten. Dit doen wij onder andere door afstemming met relevante organisaties, branche- en (beroeps)verenigingen.

Met de Belastingdienst hebben we gesprekken gevoerd over de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen en het heffen van assurantiebelaasting. Centramed heeft hard kunnen maken waarom deze assurantiebelaasting niet verschuldigd hoort te zijn op de proefpersonenverzekering en is in het gelijk gesteld. De afschaffing van assurantiebelaasting op de proefpersonenverzekering is niet alleen in het belang van de leden van Centramed, maar van alle zorginstellingen in Nederland die wetenschappelijk onderzoek verrichten op proefpersonen.

4.3 Onze mensen

Ontwikkelingen

In 2023 hebben we vastgesteld dat onze medewerkers een goede balans hebben gevonden tussen het thuiswerken en het werken op kantoor. Beide werkplekken zijn voorzien van de benodigde faciliteiten en er worden passende vergoedingen verstrekt voor het thuiswerken en het reizen naar kantoor. Het merendeel van de medewerkers bezoekt het kantoor om elkaar te ontmoeten, projectmatig samen te werken en om geconcentreerd het eigen werk te kunnen doen. Om aan deze drie aspecten meer recht te kunnen doen, is besloten het kantoor in 2024 van een nieuwe inrichting te voorzien. Doel van deze herinrichting is om medewerkers meer keuzemogelijkheden te bieden.

Iedere drie jaar peilt Centramed bij haar medewerkers de tevredenheid door middel van een medewerkerstevredenheidsonderzoek. In 2023 heeft dit onderzoek opnieuw plaatsgevonden en de uitkomsten ervan bevestigden dat Centramed een werkgever is met oog voor haar mensen. De algemene tevredenheid is met een 8,7 hoger uitgekomen dan bij de editie in 2020, waar een 8,3 toen de algemene tevredenheid weergaf. Ook op de speerpunten werkdruk en persoonlijke ontwikkeling hebben we mooie resultaten bereikt.

Ook in 2023 zijn we erin geslaagd nieuwe collega's aan te trekken en goed te laten landen binnen de organisatie. De werknemers van Centramed zijn vitaal, getuige het bijzonder lage ziekteverzuim.

In het kader van Centramed DOET! hebben collega's in 2023 wederom bij vier leden de handen uit de mouwen gestoken om te klussen en om activiteiten te begeleiden op het gebied van dagbesteding. Een initiatief dat hoog wordt gewaardeerd door de leden en de betrokken patiënten/cliënten en dat echt past bij het DNA van Centramed als onderlinge verzekeraar.

In 2023 is de vernieuwde Centramed Gedragscode tot stand gekomen. Een groot aantal medewerkers heeft een bijdrage geleverd aan het invullen geven aan deze gedragscode, die geformuleerd is rondom de vier kernwaarden van Centramed: van, voor en door de leden, mensgericht, zorgvuldig en actief.

Personele gegevens

In 2023 was er een gebruikelijk verloop in personeel. Er zijn 3 nieuwe medewerkers gestart en 2 medewerkers hebben Centramed verlaten. Dat leidt per 31 december 2023 tot een personeelsbestand van 64 medewerkers (24 mannen en 40 vrouwen). De gemiddelde leeftijd is 47,0 jaar. Dat is hoger dan in 2022; toen was deze 46,5 jaar. 20 medewerkers werken fulltime en 44 parttime. Het ziekteverzuim is over 2023 uitgekomen op 3,89% (2022: 3,59%). Dit werd voornamelijk veroorzaakt door middellang verzuim.

Samenstelling directie

De statutaire directie van Centramed kende in 2023 de volgende samenstelling:

- ◆ De heer drs. L. (Leonhard) van Dijk RC (directievoorzitter)
- ◆ Mevrouw mr. I.A.J.M. (Irene) Heikens-Koster (directeur)

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid komt overeen met de geldende wet- en regelgeving en de cao voor het verzekeringsbedrijf. Het beloningsbeleid is van toepassing op alle medewerkers, waarbij er bijzondere bepalingen zijn opgenomen voor directieleden en medewerkers in controlefuncties. Volgens het beloningsbeleid is het in uitzonderlijke gevallen mogelijk om achteraf een gratificatie van ten hoogste een maandsalaris voor een bijzondere prestatie uit te keren. Binnen Centramed zijn er geen medewerkers die een totale jaarlijkse beloning van € 1 miljoen of meer hebben ontvangen. Het totaal aan uitgekeerde gratificaties in 2023 bedraagt € 6.500 (2022 € 1.000).

4.4 Onze operatie

KetenKracht

Medio 2020 bracht de Universiteit Utrecht een rapport uit over de oorzaak van langlopende letselschades en de impact daarvan op mensen. De uitkomsten van dit rapport sluiten aan bij ons initiatief KetenKracht:

- ◆ Investeren in de vertrouwensrelatie met de patiënt door zo snel mogelijk een gesprek te laten plaatsvinden tussen de patiënt en de zorgverlener.
- ◆ In geval van een medisch incident bij aanvang al een dialoog tot stand brengen tussen de patiënt, de belangenbehartiger, het ziekenhuis en zijn verzekeraar. Mediation kan daarbij nuttig zijn.
- ◆ De communicatie met de patiënt helder en open houden in alle fases van het proces.

Om de oplopende kosten die gepaard gaan met incidenten in de medische praktijk tegen te gaan, zijn we op zoek gegaan naar inzichten die leiden tot een aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd van een claim. Samen met belangenbehartigers, wetenschappers, de politiek, koepelorganisaties en belangenverenigingen die patiënten en slachtoffers vertegenwoordigen, slaan we de handen ineen om tot nog betere oplossingen te komen en onderlinge verharding te voorkomen. Zo zorgen wij ervoor dat de emoties en de kosten niet onnodig oplopen of zelfs uit de hand lopen.

Dat levert inmiddels tastbaar resultaat op: er is meer contact met betrokken partijen, er worden nieuwe samenwerkingsvormen onderzocht en mede daardoor worden claims bij Centramed steeds sneller opgelost. Centramed voelt zich verantwoordelijk om dit punt op ieders agenda te houden en zo tot een eerlijke oplossing van claims te komen. Zo is er in 2023 een groot aantal langlopende dossiers opgelost door middel van mediation. Met behulp van mediation wordt er gezocht naar een oplossing die passend is voor alle partijen.

GOMA 2022

Centramed conformeert zich aan de Gedragscode Openheid medische incidenten; betere afwikkeling Medische Aansprakelijkheid (GOMA). Deze gedragscode bevordert openheid in de zorg en heeft als doel om het afwikkelingsproces van claims te verbeteren. Centramed is in 2023 actief betrokken geweest bij de totstandkoming van de nieuwe GOMA 2022, die per 1 maart 2023 van kracht is.

Nationaal Keurmerk Letselschade

Centramed is aangesloten bij het Nationaal Keurmerk Letselschade (NKL). Het NKL maakt kwaliteit van dienstverlening herkenbaar voor benadeelden bij letselschade en is hét kwaliteitskeurmerk voor dienstverleners die een bijdrage leveren aan de afwikkeling van letselschades in Nederland. Op de website van het NKL staat een overzicht van advocaten, belangenbehartigers en andere organisaties (waaronder medische aansprakelijkheidsverzekeraars) die voldoen aan de kwaliteitseisen die de branche aan hen stelt.

Een vereiste voor aansluiting bij het NKL is dat aangesloten organisaties bereid zijn tot het naleven van de gezamenlijk geformuleerde kwaliteitseisen. Aangesloten organisaties doen mee aan een driejaarlijkse auditcyclus, waarbij tussentijds (na 1,5 jaar) wordt getoetst op de voor het NKL relevante indicatoren, zoals reactietermijnen, doorlooptijden, werkvoorraden en dergelijke. Daarnaast krijgen houding en gedrag en inhoudelijke behandeling de aandacht. Voor medische aansprakelijkheidsverzekeraars staan de normen en waarden uit de GOMA centraal in deze toetsing.

Op 5 juli 2022 heeft Centramed van De Letselschade Raad de bevestiging gekregen dat het Nationaal Keurmerk Letselschade is verlengd. In januari 2024 zal de driejaarlijkse toetsing plaatsvinden.

Doorlooptijden claims

Ons streven is het verkorten van doorlooptijden, specifiek gericht op het eerder (binnen drie

maanden na ontvangst van een claim) innemen van een standpunt. Daartoe richtten wij in 2023 de focus op het proces rondom het medisch dossier. Sinds januari 2022 is het medisch secretariaat uitgebreid en worden alle medische dossiers voorbereid door de medisch secretaresses. Het proces is geëvalueerd en is verder verbeterd.

In 2023 is veel aandacht besteed aan het behandelen van claims met grote belangen (> € 250.000). Het dossierbestand van de collega's die deze claims behandelen is verkleind, waardoor zij meer tijd hebben om er effectief mee aan de slag te zijn. Dat versnelt het schadebehandelingsproces.

Om een standpunt over aansprakelijkheid te kunnen innemen, zijn we afhankelijk van diverse stakeholders in het proces: de contactpersonen van onze leden, de betrokken arts, de patiënt/belangenbehartiger en de medisch adviseur. We kunnen de versnelling niet alléén maken, maar moeten dat sámen doen. Vandaar dat we hierover het gesprek voeren met alle betrokken partijen.

Medewerkers afdeling Schade

Om de capaciteit van het aantal ervaren personenschadespecialisten op het gebied van medische aansprakelijkheid op volle sterkte te houden, is het noodzakelijk dat we zelf nieuwe collega's opleiden. Wij doen dat volgens het in 2023 aangescherpte opleidingsplan waarmee, afhankelijk van voorkennis en ervaring, wordt bepaald welke trainingen nieuwe medewerkers nog moeten volgen om uit te groeien tot een personenschadespecialist medische aansprakelijkheid. Verder is er een-op-een-begeleiding door onze opleider/begeleider.

Ontwikkeling aantal claims

Na in de COVID-19-periode (2020-2021) te maken te hebben gehad met een forse terugval in het aantal nieuwe claims (2021: 567 claims), is net als in 2022 (635 claims) ook in 2023 weer sprake van een lichte groei (657 claims). Het ligt in de lijn der verwachting dat het aantal claims in 2024 verder zal toenemen.

Ondanks de groei van het aantal nieuwe claims in 2023 is het lopende dossierbestand (inclusief Zelf Regelende Ziekenhuizen ZRZ) in 2023 afgenomen: van 1.413 dossiers in 2022 naar 1.381 dossiers in 2023.

Zelf-Regelende Ziekenhuizen (ZRZ)

Centramed biedt ziekenhuizen de mogelijkheid om tot een bepaalde hoogte zelf claims te behandelen, mits ze aan een aantal voorwaarden voldoen. Dit heeft als voordeel dat de leden zelf direct contact blijven houden met hun patiënten in gevallen waarin de zorg niet goed is verlopen. Dit draagt bij aan het vlot kunnen afhandelen van klachten en claims en sluit nauw aan bij wat met de Wkkgz wordt beoogd.

Het aandeel nieuwe claims in behandeling bij ZRZ is in 2023 ongeveer gelijkgebleven: 37% van de nieuwe claims werd door ZRZ in behandeling genomen (2022: 38%).

Wij verwachten dat het aantal claims in 2024 verder zal toenemen.

Centramed houdt grip op de behandeling van claims door ZRZ door periodiek overleg en door het verrichten van audits.

Kennis

Kennis delen en borgen neemt een belangrijke plaats in de strategie van Centramed in. Om hier uitvoering aan te geven is een drietal kennisclusters opgezet, bestaande uit de vakgroep 'Grote Schades', de vakgroep 'Ggz- en werkgeversaansprakelijkheid' en de vakgroep 'Zelfstandigen- en overlijdensschade'. Een vierde kenniscluster, 'Delay diagnose kanker', zal op een later moment worden opgezet. Het doel van de vakgroepen is om kennis te delen, te bundelen, te uniformeren en eventueel beleid te maken of aan te passen. In de vakgroep 'Grote Schades' is aandacht besteed aan kennisdeling omtrent geboorteschades. In de kennisclusters is vertegenwoordiging van personenschadespecialisten, Experts Personenschade en advocaten aanwezig. In de vakgroep 'Ggz- en werkgeversaansprakelijkheid' is aandacht geweest voor het formuleren van een visie op werkgeversaansprakelijkheid.

Advocatuur

Centramed beschikt sinds 2018 over haar eigen advocaten. Door zelf procedures te kunnen voeren wordt enorm bespaard op kosten voor inschakeling van externe advocaten. Onze advocaten zorgen voor kennisborging en kennisdeling met zowel onze personenschadespecialisten en Experts Personenschade (via jurisprudentie-overleg) als met onze leden (via masterclasses/colleges en publicaties). Per 1 juni 2023 is er een juridisch secretaresse gestart die de advocaten en de Experts Personenschade ('buitendienst') ondersteunt in de administratieve processen.

Multidisciplinaire teams

Centramed beschikt over buitengewoon veel expertise inzake medische aansprakelijkheid. Deze expertise beperkt zich niet tot de schadebehandelaars, maar bevindt zich in de hele organisatie. Door het vormen van multidisciplinaire teams maken we gebruik van al deze kennis. Zo wordt de kennis van onze schadebehandelaars verrijkt met de kennis van de personenschadespecialisten, advocaten, actuarissen en de preventiespecialist. Deze aanpak leidt tot betere schadereserveringen en een snellere afwikkeling van claims.

Daarnaast hebben deze multidisciplinaire teams veel aandacht voor langlopende schades. Het oplossen van deze oudere schades (> 3 jaar) zorgt voor het kunnen sluiten van gereserveerde voorzieningen en reduceert zo onze gevoeligheid voor rente en inflatie. Het leidt ook tot een hogere patiënt- en ledentevredenheid dan het geval zou zijn geweest als de claimafwikkeling nog jarenlang had doorgelopen. Het oplossen van oude schades hebben wij gerealiseerd door de samenwerking te zoeken met stakeholders in de markt, zoals bijvoorbeeld rechtsbijstandsverzekeraars, door het inzetten van intervisie tijdens de dossierbehandeling en door steeds meer gebruik te maken van mediation. Net als in de afgelopen jaren was er in 2023 extra tijd en aandacht voor het sluiten van langlopende claims, waardoor er ook in 2023 sprake was van een grotere daling van het aantal claims ouder dan drie jaar dan in voorgaande jaren.

Type claims waarop hoge voorzieningen worden aangehouden betreffen met name complexe, langer dan gemiddeld lopende, letselschadezaken zoals dwarslaesies of claims die betrekking hebben op door kinderen opgelopen letsel. In deze dossiers gaat het doorgaans om grotere materiële schade voor de patiënt, waarbij een extra zorgvuldige afwikkeling van de kwestie nodig is. En dat kost tijd. Zo ervaren we bij claims over het vaststellen van de schade bij kinderen vaak dat ouders de zaak pas willen afwickelen op het moment dat het kind volwassen is. En dat is heel begrijpelijk.

We doen een beroep op alle stakeholders, zoals de leden en belangenbehartigers, om samen met ons te werken aan een effectieve versnelling in de afhandeling van schadeclaims. Zo'n versnelling zorgt dat de betrokken partijen eerder duidelijkheid hebben en bespoedigt het schadebehandelingsproces.

4.5 Digitalisering

Digitale transformatie

De digitale transformatie is in 2023 voortgezet met de optimalisatie van het schadebehandelingsproces en de efficiënte uitwisseling van informatie tussen applicaties. Een grondige analyse van geïdentificeerde knelpunten in het schadeafhandelingsproces heeft geleid tot de inzet van geavanceerde digitale technologieën zoals onderlinge systeemkoppelingen, waardoor informatie gemakkelijk en veilig kan worden gedeeld en documenten gemakkelijk en veilig kunnen worden uitgewisseld. Deze verbeteringen zullen de claimprocessen versnellen.

De volgende stap raakt de interactie met onze leden en andere belanghebbenden via portalen en geconnecteerde applicaties. Deze interactie draagt bij aan de rol van kenniscentrum die Centramed heeft op het gebied van medische aansprakelijkheid.

Digitale veiligheid

Centramed hecht grote waarde aan het waarborgen van informatiebeveiliging en voldoet aan de vereisten die zijn gesteld in het kader van goede praktijken, zoals die zijn uiteengezet door De Nederlandsche Bank (DNB). Onze inspanningen voldoen niet alleen aan de huidige normen, maar Centramed is ook actief bezig met de voorbereiding van de implementatie van nieuwe regelgeving, in het bijzonder de DORA¹. Dit getuigt van de proactieve benadering van Centramed om voortdurend mee te bewegen met de zich ontwikkelende risico's, normen en voorschriften.

Om de veiligheid van haar gegevens te waarborgen, heeft Centramed verschillende testen uitgevoerd, die de robuustheid van haar systemen bevestigen. Onder deze testen valt ook de penetratietest, waarbij externe beveiligingsexperts worden ingezet om potentiële kwetsbaarheden in de systemen te identificeren en te evalueren. Dit onderstreept de inzet van Centramed voor informatiebeveiliging en het waarborgen van de integriteit van haar data.

¹ DORA is een Europese verordening met als doel dat financiële organisaties hun IT-risico's beter gaan beheersen en daarmee weerbaarder worden tegen cyberdreigingen.

4.6 Financiële prestaties

Wettelijke solvabiliteitseis Solvency II

Conform de geldende Solvency II-wetgeving dient Centramed eind 2023 over ten minste € 22,9 miljoen kapitaal te beschikken. In ons kapitaalbeleid is de interne norm gesteld op 150% solvabiliteit. Ons streefniveau is 175%. Hieraan ligt de veronderstelling ten grondslag dat Centramed ten minste twee significante schokken in enig jaar wil kunnen opvangen zonder onder de wettelijke solvabiliteitseis te komen. Een significante schok is bijvoorbeeld een scherpe daling van de waarde van de beleggingen, een grote stijging van de schadelast of het faillissement van een herverzekeraar.

Solvabele partner

Het aanwezige solvabiliteitsvermogen volgens Solvency II is per eind 2023 gelijk aan € 45,7 miljoen en ligt hoger dan de interne norm (€ 34,4 miljoen) en boven de wettelijke Solvency II-eis (€ 22,9 miljoen). Toepassing van het kapitaalbeleid en het daarvan afgeleide premiebeleid en beleggings- en treasurybeleid heeft ertoe geleid dat de solvabiliteitsratio (aanwezige solvabiliteit gedeeld door wettelijke solvabiliteit) van Centramed hoog is gebleven tot 199% ultimo 2023 (2022: 218%).

(Bedragen x € 1.000)	2023	2022
Totaal solvabiliteitskapitaal	45.669	45.874
Vereist solvabiliteitskapitaal	22.926	21.085
Overschot	22.743	24.789
Solvabiliteitsratio	199%	218%

Resultaat

In 2023 is het verzekeringstechnische resultaat uitgekomen op positief € 0,6 miljoen, waarbij in het meldjaar sprake was van een voorspoedige ontwikkeling bij per saldo vrijwel geen mutatie in de oude jaren. Een ontwikkeling waar reeds vele jaren sprake van is, wat duidt op een adequate premiestelling en een adequaat reserveringsbeleid.

Het kostenresultaat (het verschil tussen de bedrijfslasten en de fees) is uitgekomen op negatief € 1,3 miljoen. Dit is voornamelijk veroorzaakt door de dotatie aan de schadebehandelingskostenvoorziening uit hoofde van de toegenomen kosteninflatie.

Door de gunstige macro-economische omstandigheden op de financiële markten is een positief beleggingsresultaat ontstaan van € 2,5 miljoen.

Door de voorspoedige ontwikkelingen is Centramed ultimo 2023 ruim gekapitaliseerd. Het aanwezige eigen vermogen (Solvency II) is in 2023 uitgekomen op € 45,7 miljoen. Daarmee benadrukt Centramed haar traditie van solide en betrouwbare verzekeraar van medische aansprakelijkheid in de Nederlands markt.

Ontwikkelingen schade

In 2023 zijn 657 nieuwe claims gemeld (2022: 635) met een totale schadelast van € 32,1 miljoen (2022: € 30,4 miljoen). De stijging van het aantal claims in 2023 is zichtbaar bij STZ-ziekenhuizen en bij GGZ-/overige instellingen. De gemiddelde schadelast per claim is licht gestegen naar € 48.827 (2022: € 47.297). Met deze ontwikkeling is rekening gehouden in de premiesystematiek voor de komende jaren.

Dossiervoorzieningen en technische voorzieningen

De aard van onze portefeuille stelt zeer hoge eisen aan de kwaliteit en analysekracht van onze organisatie. Het zo goed mogelijk inschatten van de dossiervoorzieningen heeft daarom continu de grootste aandacht bij Centramed.

Voor het voorspellen van de extra verwachte schadelast voor alle gemelde schades boven de aangelegde dossierreserveringen (IBNeR) wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van actuariële modellen. De bevindingen uit onze analyses worden gebruikt om onze berekeningen continu te verfijnen. De (wijzigingen in) aannames die hierbij gebruikt worden, worden periodiek besproken en beoordeeld om tot betrouwbare inschattingen van deze schadelast te komen.

Centramed heeft te maken met 'long tail'-risico's. Sommige zaken lopen naar hun aard heel lang, bijvoorbeeld claims die betrekking hebben op door kinderen opgelopen letsel, waardoor de inschatting van de uiteindelijke uitkomst soms moeilijk te maken is. Controle op de dossiervoorzieningen gebeurt door middel van het uitvoeren van gerichte audits op adequaatheid van deze voorzieningen.

Voor het inschatten van de verdere ontwikkeling van potentieel grote schades wordt intensief gebruikgemaakt van de expertise van schadebehandelaars en de kennismanager. Samen met ons eerstelijns actuariaat leidt dit tot een adequate inschatting van de extra verwachte schadelast voor alle gemelde schades (IBNeR).

Premiesystematiek

Vanuit de Commissie Trends hebben we in nauwe samenwerking met onze leden ook in 2023 inzicht gekregen in relevante trends en ontwikkelingen in de markt met een financiële impact op de te verwachten schadelast. Het adequate reserveringenbeleid in combinatie met de ontvangen input vanuit de Commissie Trends heeft tot een voorstel voor de hoogte van de trendfactor geleid. Centramed past een 'forward looking'-component (trendfactor genoemd) toe in de premiestelling, waarmee rekening wordt gehouden met recente en toekomstige ontwikkelingen.

Vermogensbeheer

Voor optimale aansluiting op Solvency II is het vermogensbeheer gemandateerd aan a.s.r. vermogensbeheer. Deze beleggingsactiviteiten worden onder dit mandaat uitgevoerd conform ons beleggingsbeleid en de daarin voorgeschreven assetmix.

De portefeuille heeft in 2023 een resultaat behaald van 2,8%. Het positieve resultaat is te wijten aan de renteontwikkelingen en het gunstige macro-economische klimaat.

Centramed sluit zich aan bij het ESG-beleid van haar vermogensbeheerder a.s.r., aangezien de volledige portefeuille daar ondergebracht is. In 2023 zijn de eerste ESG-rapportages ontvangen van a.s.r.

Kenmerkend voor de schadeportefeuille van Centramed is de relatief lange gewogen gemiddelde looptijd van de claims. Deze lange looptijd maakt dat Centramed gevoelig is voor renteschommelingen. In het kader van risicomanagement dekt Centramed het renterisico af middels de samenstelling van onze beleggingsportefeuille.

4.7 Duurzaamheid

In 2023 werd de impact van de duurzaamheidsrichtlijn CSRD steeds duidelijker. In haar mvo-ambities heeft Centramed al vorm gegeven aan een aantal ESG-aspecten. Vanuit deze basis is verder gewerkt aan de aansluiting op de CSRD, ongeacht of deze regelgeving van toepassing wordt verklaard op een organisatie van de omvang zoals die van Centramed.

Governance

De reikwijdte van de compliancefunctie is uitgebreid met duurzaamheidswetgeving.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo)

Ook in 2023 is op basis van het mvo-beleid bepaald welke stappen Centramed wil zetten om te bereiken dat in het mvo-beleid opgenomen normen worden nageleefd en welke ambities we nog willen realiseren. Per kwartaal wordt over de behaalde resultaten gerapporteerd.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen omvat veel verschillende aspecten. Om de onderwerpen ten aanzien waarvan Centramed een ambitie heeft te ordenen, zijn deze verdeeld over vier onderdelen: verzekeraar, bedrijfsvoering, werkgever en maatschappelijke betrokkenheid.

Verzekeraar

Centramed is een verzekeringsmaatschappij. Met de wijze waarop de organisatie is vormgegeven en de keuzes die worden gemaakt in de strategie en de dagelijkse bedrijfsvoering, wordt bijgedragen aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. In dit onderdeel wordt aandacht besteed aan onderwerpen die betrekking hebben op de relatie met de verzekeringnemers (leden) van Centramed en de wijze waarop Centramed kan ondersteunen met het bieden van diensten die passen binnen maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Daarbij worden de volgende elementen onderkend: solidariteit, eerlijke concurrentie, kostenbeheersing in de zorg, kennisdeling, preventie, productontwikkeling, zorgvuldige claimbehandeling en klachtenbehandeling.

Centramed zet zich in voor het verzekeraar houden van medische aansprakelijkheid van zorginstellingen. (Grote) schades worden door de leden gezamenlijk gedragen. In dat kader zijn in 2023 de polisvoorwaarden met betrekking tot het bepalen van het eigen risico aangepast. Om haar kennis met haar leden maar ook met andere relevante stakeholders te delen, zijn er in 2023 verschillende evenementen georganiseerd. Om te volgen of claims

zorgvuldig worden behandeld, worden maandelijks NKL-audits uitgevoerd. En om leden te ondersteunen bij de preventie van schades en claims geven wij onze leden middels het Preventie Dashboard inzicht in hun claims. Zo hebben zij meer informatie over hoe ze preventieve maatregelen kunnen treffen, maar ook de kans op escalatie van een klacht naar een claim kunnen verkleinen.

Bedrijfsvoering

Als onderneming maakt Centramed bij het inrichten van haar bedrijf maatschappelijk verantwoorde keuzes. Zo streven we er bij het inrichten van de bedrijfsvoering naar onze 'ecologische footprint' te verkleinen. Daarbinnen komen de volgende onderwerpen aan bod: inkoopbeleid, energieverbruik, printen, recyclen, vervoer, thuiswerken, toegankelijkheid, beleggingsbeleid en respect voor eigendomsrechten.

Medewerkers van Centramed werken daar waar zij hun werk het beste kunnen doen. Dat houdt in dat thuiswerken en digitaal werken worden gefaciliteerd en gestimuleerd. Voor het kantoorpand van Centramed wordt gebruikgemaakt van groene energie en bij de plannen voor de verbouwing van het kantoorpand is ook rekening gehouden met het energieverbruik.

Vanuit haar kernactiviteiten heeft Centramed een belangrijk maatschappelijk karakter. Maatschappelijk verantwoord beleggen (mvb) is daarom belangrijk en voegt waarde toe. Daarom:

- ◆ vormt mvb een integraal onderdeel van de besluitvorming;
- ◆ voert Centramed een mvb-beleid waarover verantwoording wordt afgelegd aan de leden;
- ◆ heeft Centramed ook aandacht voor de mogelijke negatieve consequenties die een (te) strikt mvb-beleid kan hebben voor de omvang van het belegbaar vermogen en het kostenniveau.

Werkgever

Centramed maakt ten aanzien van de wijze waarop zij zich opstelt als werkgever maatschappelijk verantwoorde keuzes. Met betrekking tot de arbeidsrelatie maken de volgende onderwerpen deel uit van het mvo-beleid: vast dienstverband en tijdelijke werkzaamheden, uitbesteding, inclusiviteit en diversiteit, gezondheid en veiligheid, balans werk-privé, prettige werksfeer, persoonlijke ontwikkeling en training, loopbaan en arbeidsmobiliteit.

Centramed gebruikt een beoordelingssystematiek waarin het zich continu ontwikkelen van medewerkers een grote rol heeft. Er is inzicht verkregen in hoe medewerkers tegen werkge-
luk aankijken en de (werkzaamheden van de) werkgroep 'Van werkdruk naar werkgeluk' (zijn) is verankerd in de dagelijkse praktijk. Het periodieke medewerkerstevredenheidsonderzoek is uitgevoerd en leverde een hoge score op. Waar er verbeteracties mogelijk waren, zijn die in gang gezet.

**Medewerkers
van Centramed
werken daar
waar zij hun werk
het beste kunnen
doen.**

Maatschappelijke betrokkenheid

Centramed kan als organisatie ook iets voor andere mensen dan alleen voor haar eigen medewerkers en eigen verzekeringnemers in de samenleving betekenen. In dat kader hebben de volgende elementen een plaats in het mvo-beleid: het aanbieden van serviceproducten, belangenbehartiging voor leden, bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek en stageplaatsen ter beschikking stellen, bijdragen aan initiatieven van derden voor symposia et cetera en Centramed DOET!.

Ook in 2023 is Centramed DOET! weer georganiseerd. Medewerkers van Centramed hebben bij vier leden de handen uit de mouwen gestoken om te klussen en gezelligheidsactiviteiten mogelijk te maken.

Daarnaast is Centramed betrokken bij diverse discussies die relevant zijn voor de markt van medische aansprakelijkheid, zoals de mogelijke uitbreiding van de Wet affectieschade naar broers en zussen, wettelijke verankering van de GBL en de governance van De Letselschade Raad.

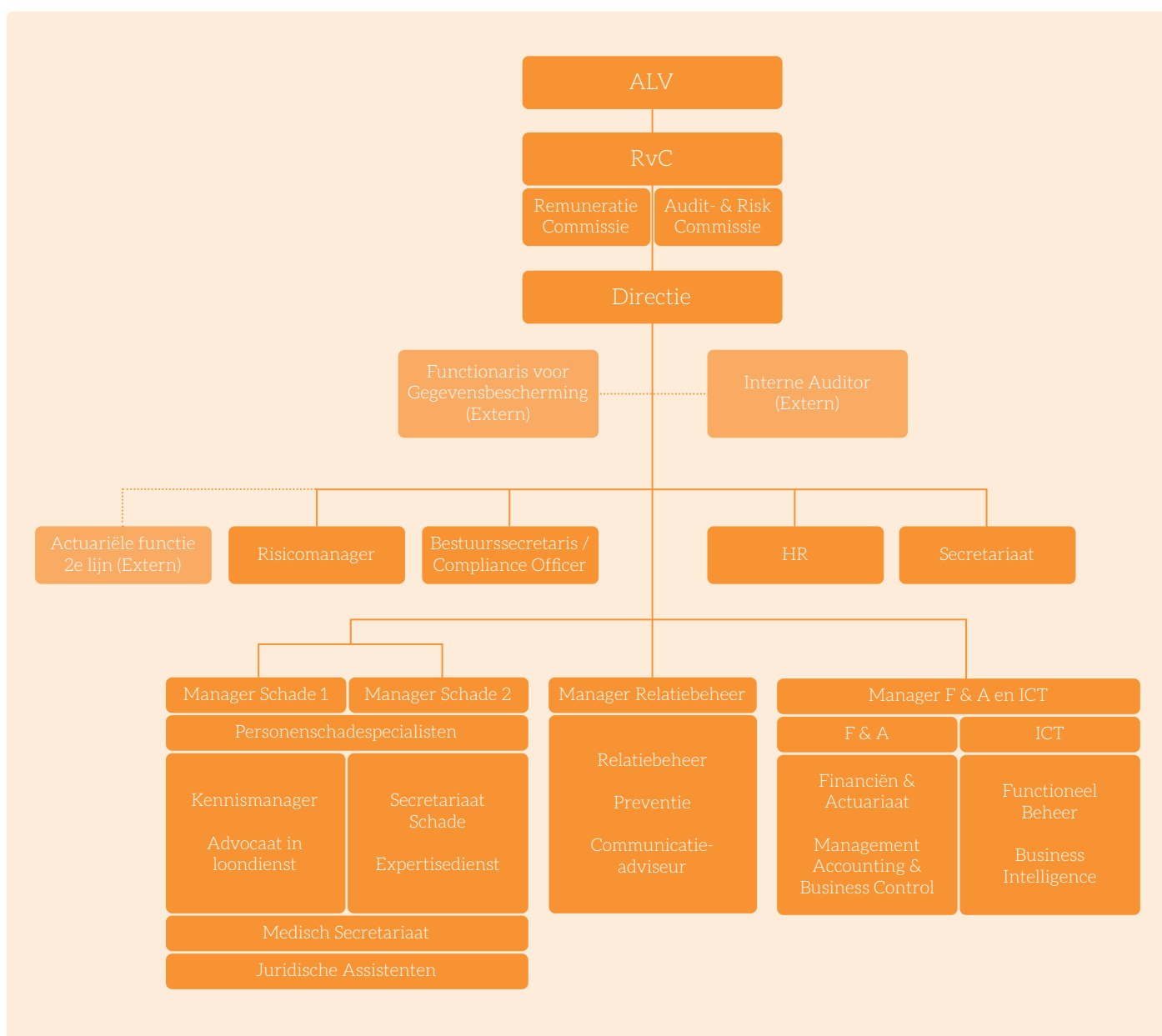
4.8 Governance

Inrichting

Centramed is een onderlinge waarborgmaatschappij met aandelenkapitaal. Alleen leden van Centramed en voormalige leden (en Centramed zelf) kunnen aandeelhouder zijn.

Centramed heeft in 2022 een dochtermaatschappij opgericht: Centramed Diensten B.V. (100% deelneming). Centramed Diensten B.V. heeft geen medewerkers in dienst. Deze entiteit stelt Centramed in de gelegenheid om diensten aan te kunnen bieden die niet onder de reikwijdte van de verzekeringsvergunning vallen. Op deze manier kan Centramed haar dienstenpalet verbreden en haar waarde voor de leden verder vergroten.

Centramed wil waarborgen dat haar organisatie goed, efficiënt en verantwoord wordt geleid om zo haar activiteiten conform haar kernwaarden te kunnen uitvoeren. Daarom is de onderstaande governancestructuur ingevoerd.

De bestuursstructuur van Centramed bestaat uit drie organen: de Algemene Ledenvergadering (ALV - het hoogste orgaan), de Raad van Commissarissen (RvC) en de directie. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de besluitvorming zijn belegd bij de hierboven opgenomen organen en afdelingen. Daarnaast heeft Centramed een overlegstructuur ingericht waarin vertegenwoordigers uit verschillende organen deelnemen. Zij adviseren ten behoeve van de besluitvorming.

De RvC wordt ondersteund door de Remuneratie Commissie (RemCo) en de Audit- & Risk-Commissie (A&RC). In de RemCo wordt besluitvorming door de RvC met betrekking tot beloningen en personeelsbeleid voorbereid. In de A&RC wordt onder meer besluitvorming voorbereid ten aanzien van het financiële verslagleggingsproces, de externe accountantscontrole en de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen (waaronder risicomanagement en interne audit).

Besluitvormende structuur

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De verzekeringnemers van Centramed zijn – van rechtswege – lid van de onderlinge waarborgmaatschappij. In 2023 is de ALV drie keer bijeengekomen, twee keer digitaal en een keer fysiek.

De ALV heeft een aantal belangrijke bevoegdheden, zoals het benoemen, schorsen of ontslaan van directieleden en commissarissen, het vaststellen van de jaarrekening, het verlenen van decharge aan directie en commissarissen, het wijzigen van de statuten alsmede het vaststellen en wijzigen van polisvoorwaarden. De directie en de RvC verschaffen de ALV alle relevante informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar bevoegdheden.

Raad van Commissarissen

De RvC van Centramed ziet toe op het door de directie gevoerde beleid en op de algemene gang van zaken binnen de onderlinge waarborgmaatschappij. De RvC staat de directie met raad ter zijde en bestaat – conform het reglement – uit zes leden. De RvC dient goedkeuring te verlenen aan de begroting, de jaarrekening, het kapitaalbeleid en de hoofdpunten van het verzekeringsbeleid en andere belangrijke besluiten van de directie. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RvC zijn in de statuten vastgelegd en in het Reglement Raad van Commissarissen uitgewerkt.

De RvC heeft uit zijn midden een A&RC en een RemCo ingesteld. Er zijn reglementen opgesteld waarin de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van deze commissies zijn vastgelegd.

Directie

De directie is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het algemene beleid van Centramed. Daarbij staan voorop de actualisatie, bewaking en uiteraard de realisatie van de bedrijfsdoelstellingen. De directie beheert het vermogen en besluit over belangrijke investeringen. De taken van de directie zijn verdeeld in portefeuilles voor ieder directielid. De directie werkt conform het Directiereglement en legt verantwoording af aan de ALV en de RvC.

De directie van Centramed bestaat uit twee leden. Bij haar taken laat de directie zich onder andere adviseren door de RvC, de A&RC, de RemCo en de Commissie Trends. Op basis van frequent contact met de leden wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij hun wensen ten aanzien van de dienstverlening.

Controlerende structuur

Centramed heeft haar interne controle ingericht middels het '3 lines of defense'-model.

De eerste beheersingslinie is de business zelf, die verantwoordelijk is voor de eigen interne beheersing van alle activiteiten en onderliggende processen. De tweede beheersingslinie heeft als primaire taak het identificeren, beoordelen, monitoren van en rapporteren over risico's. De interne-auditfunctie is de derde beheersingslinie en biedt aanvullende zekerheid over de activiteiten en performance van de eerste en de tweede lijn.

De tweede beheersingslinie omvat de actuariële, risicomanagement- en compliancefunctie en een deel van de functie van Functionaris voor Gegevensbescherming. De derde beheersingslinie wordt gevormd door de interne-auditfunctie en de functie van Functionaris voor Gegevensbescherming.

Actuariële functie

De actuariële functie heeft als doel zich een oordeel te vormen over de vaststelling van de verzekeringstechnische voorzieningen, het prijs- en acceptatiebeleid van Centramed, de effectiviteit van de herverzekeringsregeling, de review van de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste, berekeningen ten behoeve van de Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) en het Voorbereidend Crisisplan (VCP) en de kwaliteit van de hiervoor gebruikte data.

De positionering, de taken, de verantwoordelijkheden en de invulling van de actuariële functie zijn vastgelegd in een charter.

De actuariële functie bij Centramed is uitbesteed aan Arcturus B.V. Zo wordt gewaarborgd dat recht wordt gedaan aan de onafhankelijke positie van de tweedelijnsfunctie.

De actuariële functie rapporteert over haar bevindingen aan de directie en de A&RC. De actuariële functie wordt minimaal één keer per jaar door de A&RC uitgenodigd om haar vergadering bij te wonen.

Risicomanagementfunctie

Het doel van de risicomanagementfunctie is het faciliteren van een effectief risicomanagementsysteem. Hiermee kan Centramed de risico's waaraan zij is blootgesteld beter beheersen. Ook zorgt dit ervoor dat zij op een verantwoorde, transparante en expliciete wijze met deze risico's kan omgaan.

Door continu actuele en potentiële risico's te identificeren, te meten, te managen en te rapporteren, zowel op een geïntegreerd als op individueel niveau, wordt het actuele risico-profiel afgezet tegen de door de directie vastgestelde risicobereidheid en kunnen – waar nodig – maatregelen worden genomen.

De positionering, de taken, de verantwoordelijkheden en de invulling van de risicomanagementfunctie zijn vastgelegd in een charter.

De functie van risicomanager wordt volledig intern uitgevoerd. De risicomanager vertaalt complexe risico's naar tastbare begrippen. Ook doet hij pragmatische voorstellen op het terrein van risicomanagement. Hij zorgt voor een goed functionerende risicocommissie en afstemming met overige betrokkenen. Dit maakt dat de risicocommissie en de directie weloverwogen kunnen oordelen over goed voorbereide, actuele en relevante risico-onderwerpen. Dit houdt ook in dat andere belangen dan strikt voortvloeiend uit het risicobeheer worden meegewogen.

De risicomanager rapporteert over zijn bevindingen aan de directie en de A&RC. De risicomanager wordt minimaal één keer per jaar door de A&RC uitgenodigd om de vergadering bij te wonen.

Compliancefunctie

De compliancefunctie heeft als doel het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving, (bindende) zelfregulering en interne regels om zo het compliance- en integriteitsrisico te beheersen. De compliancefunctie wil deze doelstelling bereiken door de aspecten die in de bedrijfsvoering integriteit en duurzaamheid raken te beheersen en deze vervolgens te monitoren. De compliancefunctie wordt daarbij ondersteund door de integere cultuur die bij Centramed heerst en waarbinnen actief, zorgvuldig en mensgericht handelen vooropstaat. De positionering, de taken, de verantwoordelijkheden en de invulling van de compliancefunctie zijn vastgelegd in een charter.

De compliancefunctie wordt geheel intern uitgevoerd door een compliance-officer. De compliance-officer ziet toe op de naleving van toezichtwetgeving, privacywetgeving, duurzaamheidswetgeving, (bindende) zelfregulering en interne regels en normen van Centramed op dit vlak. Zij adviseert daar waar nodig bijstelling van bestaande procedures en het nemen van maatregelen om integriteit en compliance te bevorderen. De compliance-officer vormt het geweten van de organisatie door handelen en nalaten te toetsen aan integriteit en waar nodig tegenspraak te bieden. Een en ander is vastgelegd in een compliance-programma.

**De risicomanager
vertaalt complexe
risico's naar
tastbare begrippen.**

De compliance-officer rapporteert over haar bevindingen aan de directie en de RvC. De compliance-officer wordt minimaal één keer per jaar door de RvC uitgenodigd om zijn vergadering bij te wonen.

Functie van Functionaris voor Gegevensbescherming (FG)

De functie van Functionaris voor Gegevensbescherming is een deskundige, onafhankelijke functie die:

- ◆ toeziet op de toepassing en naleving van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en van de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars;
- ◆ het contactpunt is voor de Autoriteit Persoonsgegevens voor Centramed;
- ◆ de organisatie adviseert over de bescherming van persoonsgegevens.

Deze wettelijke en operationele taken zijn nader onder te verdelen over de tweede en derde beheersingslijn.

De positionering, de taken, de verantwoordelijkheden en de invulling van de functie van FG zijn vastgelegd in een charter.

De functie van FG wordt deels extern, deels intern uitgevoerd. Alle taken uit de derde beheersingslijn alsmede een deel van de tweedelijns wettelijke taken zijn belegd bij Verdonck, Klooster & Associates. Deze organisatie beschikt over de door de Autoriteit Persoonsgegevens vereiste expertise en vaardigheden voor FG's. Hierdoor wordt geen afbreuk gedaan aan de kwaliteit van de onafhankelijke interne toetsing, maar wordt juist gewaarborgd dat deze functie een zelfstandige en onafhankelijke positie heeft ten opzichte van Centramed.

De FG rapporteert over haar bevindingen aan de directie.

Interne-auditfunctie

De interne-auditfunctie is een onafhankelijke, objectieve functie die zekerheid verschaft en adviesopdrachten uitvoert, om meerwaarde te leveren en de operationele activiteiten van de organisatie te verbeteren. De interne-auditfunctie helpt de organisatie haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van risicomanagement, beheersing en governance te evalueren en te verbeteren. De positionering, de taken, de verantwoordelijkheden en de invulling van de interne-auditfunctie zijn vastgelegd in een charter.

De interne-auditfunctie is uitbesteed aan InAudit B.V. De interne audits worden uitgevoerd op basis van een jaarlijks vastgesteld auditjaarplan dat in afstemming met de directie wordt vastgesteld. Daarbij worden risico-gewogen keuzes gemaakt ten aanzien van de auditobjecten. Auditrapportages worden besproken met de managers, de directie en de A&RC. De interne-auditfunctie stelt de opvolging van de auditbevindingen vast.

De interne-auditfunctie rapporteert aan de directie en de A&RC. De interne auditor wordt ten minste twee keer per jaar door de A&RC uitgenodigd om haar vergadering bij te wonen.

4.9 Risicomanagement

Risicoprofiel

Centramed is een onderlinge waarborgmaatschappij met beperkte aansprakelijkheid en is opgericht door en voor haar leden. Het hoogste bestuursorgaan wordt gevormd door de leden zelf: de Algemene Ledenvergadering. Via Centramed hebben de leden hun risico van medische aansprakelijkheid gespreid en verzekerd.

Dit risico is inherent groot, omdat het schadeverloop sterk wordt beïnvloed door een relatief klein aantal grote schades. Met name schades die ontstaan zijn bij geboortes hebben een langdurig karakter en kennen vaak een grillig schadeverloop. Het kan hier gaan om nieuwe schades, maar ook om schades die ontstaan zijn in voorgaande jaren, maar die door nieuwe informatie of veranderende omstandigheden in omvang kunnen toenemen.

Niet alleen het aantal schades zorgt voor onzekerheid, ook veranderende maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder veranderingen in wet- en regelgeving, zorgen voor een moeilijk voorspelbaar verloop van de omvang van de schadelast.

Risicobereidheid

Het bestaansrecht van Centramed is het vervullen van de maatschappelijke behoefte om medische aansprakelijkheid te verzekeren. Daarbij zijn we ons ervan bewust dat hier inherent hoge risico's mee gepaard gaan, die – omdat Centramed een onderlinge is – uiteindelijk door de leden worden gedragen. De risicobereidheid ten aanzien van de strategische en verzekeringstechnische risico's is gemiddeld. Dit betekent dat Centramed het hoge inherente (bruto)risico niet volledig accepteert en via de strategische acties herverzekeren en beheersen het netto-risico tot een acceptabel niveau terugbrengt.

Omdat de inherente strategische en verzekeringstechnische risico's hoog zijn, hanteren we een lage risicobereidheid voor de overige vijf risicocategorieën (operationeel risico, markt-risico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en IT-risico). Zodoende blijft het totale netto-risico zo veel mogelijk beperkt en worden in de ogen van onze leden geen onnodige risico's gelopen.

We streven naar een kapitaalbuffer die voldoende is om twee grote negatieve gebeurtenissen per jaar op te kunnen vangen. Er is een interventieladder opgesteld waarin een streefsolvabiliteit van 175% en een interne normsolvabiliteit van 150% zijn opgenomen.

Deze solvabiliteitsniveaus zijn in 2023 door de actuariële functie getoetst en adequaat bevonden. Ultimo 2023 bedraagt de solvabiliteit 199%, ruim boven de streefsolvabiliteit; deze geeft daarmee voldoende comfort.

Risico's

Centramed heeft voor de indeling van de risico's aansluiting gezocht bij de risicocategorieën uit de richtlijn Solvency II:

- ◆ Verzekeringstechnische risico's: het grootste risico dat Centramed loopt, door de afhankelijkheid van een gering aantal grote schades.
- ◆ Marktrisico's: Centramed heeft een belegd vermogen van € 91,2 miljoen. Over de beleggingsportefeuille wordt alleen koersrisico gelopen, dat zo goed mogelijk wordt gemitigeerd door een spreiding over verschillende beleggingscategorieën. Daarbij ligt het meeste gewicht op (staats)obligaties. Het renterisico op de beleggingsportefeuille is teruggebracht tot een minimum door de duration van de voorzieningen (passiva) te matchen met de duration van de vastrentende waarden inclusief hypotheek (activa).
- ◆ Tegenpartijrisico: Centramed loopt vooral tegenpartijrisico op de herverzekeraars. Ook in 2023 was het herverzekeringcontract voldoende gespreid over een aantal herverzekeraars, conform het herverzekeringbeleid. Daarnaast is er in mindere mate kredietrisico op de leden en op de banken waar de liquide middelen zijn ondergebracht. Liquide middelen worden alleen gestald bij een van drie Nederlandse grootbanken met een maximum per bank.

Naast bovengenoemde financiële risico's hanteren we de niet-financiële categorieën operationele risico's, IT-risico's en strategische risico's. In deze categorieën vallen risico's zoals uitbestedingsrisico, operationele fouten, datalekken, cybercrime, fraude, klimaatrisico's etc.

Beheersing van risico's

De risico's die Centramed zou lopen als er geen beheersmaatregelen zouden zijn ingericht (bruto-risico) vallen niet allemaal binnen de risico-acceptatie. Het hoge verzekeringstechnische risico dat hiervoor werd genoemd is daar een voorbeeld van, maar ook 'cybercrime' is een risico dat inherent hoog is. Daarom heeft Centramed voor elk risico een of meerdere beheersmaatregelen ingericht om het bruto-risico te verlagen, zodat het resterende netto-risico binnen de risico-acceptatie valt. Beheersmaatregelen vallen uiteen in preventieve maatregelen (om incidenten te voorkomen), detectieve maatregelen (om incidenten op te sporen) en restrictieve maatregelen (om de gevolgen van incidenten te beperken).

Beheersmaatregelen zijn vastgelegd in beleid of vloeien daaruit voort en kunnen bestaan uit voorschriften, afspraken, processen en technische maatregelen. Hieronder volgt een verkort overzicht van de belangrijkste maatregelen per risicocategorie:

	Categorie	Kritische Beheersmaatregelen
a)	Verzekeringstechnische risico's	Herverzekering
		Premiemodel (hoog eigen risico)
		Trendfactor
		Maximaal verzekerde bedragen
		Controle door actuariële functie (vier ogen)
		Acceptatiecommissie
		Reserveringen- en voorzieningenbeleid
b)	Marktrisico	Gespreide beleggingen/minimale ratings
		Duration matchingrentehedge (ALM)
c)	Kredietrisico of tegenpartijrisico	Spreiding liquide middelen
		Spreiding herverzekeringsportefeuille/minimale ratings
		Debiteurenbewaking
d)	Liquiditeitsrisico	Cashflowplanning
e)	Operationeel risico	Functiescheiding
		Controles in processen
		Vierogencontroles
		Managementinformatie
		Bevordering bewustzijn medewerkers
		Controleprogramma datakwaliteit
f1)	IT-risico	Contractmanagement met leveranciers (o.a. certificeringen)
		Autorisatiematrix en -proces
		Technische beheersmaatregelen rondom databeveiliging
f2)	Strategisch risico	Preventie
		Trendanalyse
		Productontwikkeling en pricing
		Beleggingen volgens minimale ESG-normen

Actieve sturing op integriteitbevordering, het voorkomen van integriteitschendingen en fraudebeheersing beperken de negatieve gevolgen voor het vertrouwen, het rendement en de schadelast. Door taken en verantwoordelijkheden op het gebied van fraude, risicomanagement en controles vast te leggen, worden beheersing en beperking van fraude geborgd. Mocht er toch een integriteitschending of fraude-incident voorkomen, dan kan dat vertrouwelijk worden gemeld. Gedurende het jaar wordt hierover gerapporteerd door de compliance-officer.

Centramed werkt met gevoelige persoonsgegevens en is zich bewust van het belang deze zo goed mogelijk te beschermen. In 2023 is het nieuwe informatiebeveiligingsbeleid, dat gebaseerd op de Good Practice Informatiebeveiliging van DNB, volledig geïmplementeerd. Samen met de IT-uitbestedingspartners wordt het maximale gedaan om cybercrime te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken. Naast alle technische maatregelen worden medewerkers continu bewust gemaakt van de risico's van cybercrime en getraind om malafide e-mails en ongebruikelijke verzoeken te herkennen en te melden.

Monitoring van risico's en testen van beheersmaatregelen

Centramed heeft een dashboard met Key Risk Indicators (KRI's). Voor elk risico is een aantal meetbare grootheden gedefinieerd die een indicatie kunnen zijn dat een risico is toe- of afgenomen. Elke indicator heeft een kritische grens op basis van de vastgestelde tolerantie. Een indicator die op basis van de gestelde grenzen een signaal afgeeft is aanleiding om het risico nader te onderzoeken. Uit dit onderzoek zal blijken of er aanvullende maatregelen nodig zijn of dat het signaal tijdelijk was of een 'false positive'. Het totale overzicht wordt gemonitord door de risicomanager, die hierover elk kwartaal rapporteert aan de directie.

Daarnaast worden beheersmaatregelen door de risicomanager periodiek getoetst voor wat betreft opzet, bestaan en werking. Hiervoor is per beheersmaatregel een beschrijving gemaakt van het proces en de manier waarop deze getest wordt. De uitkomsten worden per maatregel gepresenteerd aan de directie. Wanneer een maatregel onvoldoende werkt wordt er een bevinding aangemaakt en een herstel- of verbeteractie geformuleerd. Een overzicht van alle testresultaten wordt elk kwartaal door de risicomanager aan de directie gepresenteerd.

In 2023 hebben zich geen zware of zeer zware incidenten voorgedaan. Beheersmaatregelen zijn in de meeste gevallen als voldoende getest en daar waar bevindingen zijn gedaan zijn deze door vervolgacties opgelost. Er zijn geen risico's geweest die de risicobereidheid van de directie hebben overschreden.

ORSA en VCP

DNB heeft in 2022 bepaald dat Centramed een belangrijke rol vervult in het maatschappelijke systeem van zorgverlening en medische aansprakelijkheid. Het wegvallen van Centramed als schakel in dit systeem zou een te grote impact hebben op de sector. Daarom valt Centramed nu onder resolutie van DNB, wat inhoudt dat DNB mee zal helpen aan een oplossing indien Centramed in financieel zwaar weer terecht zou komen. Daar staat tegenover dat Centramed ook nauwkeuriger wordt gevolgd, wat extra eisen stelt aan de rapportageverplichtingen. Twee onderdelen uit deze rapportageverplichtingen zijn de jaarlijkse Own Risk And Solvency Assessment (ORSA) en het Voorbereidend Crisisplan (VCP).

Aan het einde van 2023 heeft Centramed de reguliere jaarlijkse ORSA opgesteld. De ORSA is een risicoanalyse waarin door middel van scenarioanalyses en stresstests wordt gekeken naar het effect van bepaalde risico's op de solvabiliteit. De uitkomsten bevestigen het beeld dat Centramed vooral gevoelig is voor structurele verzwaringen van de schadelast. Centramed is voldoende gekapitaliseerd om schokken die zich eens per 200 jaar voordoen te kunnen opvangen. Het verslag dat hiervan wordt gemaakt is gedeeld met de RvC en DNB.

Ook wordt jaarlijks het Voorbereidend Crisisplan (VCP) beoordeeld. Het doel van het VCP is om vooraf een inschatting te maken welke acties nodig zijn om de solvabiliteit binnen de wettelijke termijn te laten herstellen tot het vereiste niveau. Daarmee ligt het VCP in het verlengde van de uitkomsten van de ORSA. In het VCP worden mogelijke managementacties praktisch uitgewerkt en tijdslijnen bepaald, rekening houdend met mogelijk vigerende (ongunstige) omstandigheden die in de stresssituatie kunnen zijn ontstaan.

5

Bericht van de Ondernemings- raad (OR)

2023 was een jaar zonder ernstige coronadreiging en voor veel van ons is de herinnering aan de coronaperiode al flink aan het vervagen. Dus terug naar 'business as usual' zou je denken, maar er is toch een hoop veranderd.

Thuiswerken is volkomen normaal geworden, naar kantoor komen vaak de uitzondering. Hierdoor is, van de verschillende functies van kantoor, de functie 'ontmoeten' veel belangrijker geworden. Werken kun je thuis ook, ontmoeten doe je op kantoor. Was ontmoeten vroeger nog een 'bijvangst' van het naar kantoor komen voor je werk, inmiddels is het zaak om daar hard aan te werken. In het belang van de sociale cohesie bijvoorbeeld. Maar ook om een andere 'bijvangst' te faciliteren; wanneer je enkel de geplande overleggen en ontmoetingen hebt en dat ook nog eens 'online', dan mis je de toevallige ontdekkingen, het onvoorziene. De serendipiteit die ontstaat door ongepland en informeel overleg is van enorme, soms zelfs van onschatbare waarde.

Al in 2022 is achter de schermen begonnen met het denken over een inrichting die die ontmoetingsfunctie ondersteunt, wat in 2023 heeft geleid tot het definitieve plan. Vanaf januari 2024 gaan we ons kantoor opnieuw inrichten. Het wordt een plek die ertoe uitnodigt om elkaar te zien en te spreken, maar daarnaast ook een plek die de mogelijkheid biedt om te (video)bellen en rustig te werken. In 2023 is wel gebleken hoe plezierig het is om elkaar weer in het echt tegen te komen en laagdrempelig te overleggen. Even binnenlopen is toch iets anders dan een overleg plannen.

2023 was een stabiel jaar voor de OR. Helaas hebben we aan het eind van het jaar afscheid genomen van de ambtelijk secretaris, die ons twee jaar lang goed ondersteunde. Daar hadden we best nog wel even mee door gewild.

In 2023 is er veelvuldig plezierig en constructief overlegd met de directie. Minder vanuit de vraag of dat op grond van de Wet op de ondernemingsraden zou moeten, dan vanuit een gezamenlijk 'denk eens mee, wat is volgens jou belangrijk?' om op die manier gezamenlijke punten te formuleren waaraan een maatregel, besluit of beslissing zou moeten voldoen. Dat ging in reguliere overleggen, maar ook in meer informele 'benen-op-tafelsessies' waarbij iedereen de tijd nam om gezamenlijk, op kantoor en dus 'live', grotere onderwerpen door te spreken.

**In 2023 is er
veelvuldig plezierig
en constructief
overlegd met
de directie.**

Veel onderwerpen konden dankzij dat overleg soepel tot een goed einde worden gebracht. Soms met het vereiste advies of de vereiste instemming, maar ook bij de niet o(r)biglatoire onderwerpen konden wij onze inbreng goed kwijt. We zien 2024 ook vanuit medezeggenschapsoptiek met vertrouwen tegemoet.

Vergaderingen

In 2023 heeft de OR zes keer de reguliere OR-vergaderingen belegd, er werden twee zogenoemde art. 24-overleggen gehouden met de directie en een afvaardiging van de RvC, maar het aantal overlegmomenten was veel groter: geplande periodieke bijpraatmomenten, maar zoals gezegd ook veel ongeplande en informele momenten.

Eind 2023 was de samenstelling van de OR als volgt:

- ◆ Aernout Santen (voorzitter)
- ◆ Fred des Bouvrie (secretaris)
- ◆ Marloes van den Bos
- ◆ Ernst Boomsma
- ◆ Mitchell van Rooden (vicevoorzitter)
- ◆ Christiaan Wierenga (extern ambtelijk secretaris)

Behandelde onderwerpen in 2023 (waarvan sommige nog onder constructie)

Advies- en instemmingsaanvragen

- ◆ Agressieprotocol
- ◆ Algemene gedragscode
- ◆ Nieuwe arbeidsongeschiktheidsverzekering
- ◆ Medewerkerstevredenheidsonderzoek
- ◆ Beleid bij integriteitsgevoelige functies
- ◆ Regeling nevenfuncties mt-leden
- ◆ Opleidingsbeleid
- ◆ Personeelsgids
- ◆ Privacybeleid
- ◆ Beleid bij interne fraude

Overig

- ◆ Leaseregeling
- ◆ Ziekteverzuimrapportages
- ◆ Tevredenheidsonderzoek
- ◆ Integrale kwartaalrapportages
- ◆ Thuiswerkregeling
- ◆ Financiële weerbaarheid
- ◆ Het nieuwe werken na COVID-19
- ◆ Onkostenvergoedingen
- ◆ Duurzame inzetbaarheid
- ◆ RI&E en arbo

6 Vooruitzichten 2024

Centramed maakt het verschil in de markt van medische aansprakelijkheid door het onderlinge karakter (van, voor en door de leden) in combinatie met een goede solvabiliteit en het feit dat afgelopen jaren de behaalde positieve resultaten zijn teruggevloeid naar de leden.

Centramed ontwikkelt in nauwe samenwerking met haar leden nieuwe producten en diensten, die passen bij de ontwikkelingen in de markt. Zo zijn wij de leidende speler op het gebied van het verzekeren van zorg in netwerken en ketens.

In 2024 geven wij uitvoering aan de herijkte strategie, waarbij wij, naast het continu vooroplopen met ontwikkelingen op het gebied van schadebehandeling, ons sterk zullen richten op het bieden van oplossingen voor medische aansprakelijkheid in netwerkzorg en preventiebeleid gericht op het voorkomen van klachten en claims en op digitale transformatie.

Centramed heeft een excellente schadeafhandeling met hooggekwalificeerde letselschadespecialisten, Experts Personenschade, advocaten in loondienst en een kennismanager. De focus van onze letselschadespecialisten blijft gericht op het laagdrempelig en voortvarend regelen van claims van onze leden.

Onze expertise is er niet alleen op gericht om zelf claims te behandelen, maar wij ondersteunen ook onze leden bij het zelf regelen van de minder complexe claims. Centramed heeft reeds jarenlange ervaring met de samenwerking met Zelf-Regelende Ziekenhuizen.

In 2024 zetten we verder in op digitale transformatie. Om onze propositie goed te kunnen benutten is het nodig om deze met de juiste kennis te kunnen laden. Ons kenniscentrum speelt hierbij een belangrijke rol. Centramed wil haar kennis verder ontsluiten met onder andere als doel het bieden van een uitstekende dienstverlening aan leden, prospects en stakeholders ten behoeve van schadelastbeheersing, versnelling van claimafhandeling en kostenverlaging.

En natuurlijk zal Centramed in 2024 een toonaangevende rol blijven spelen bij de diverse letselschadeplatformen en stappen voorwaarts zetten bij initiatieven op het gebied van een voortvarendere afwikkeling van medische aansprakelijkheidsclaims en openheid in de zorg. Onze inspanningen zijn erop gericht om de Onderlinge sterker te maken en wij verwelkomen graag nieuwe leden die passen bij het onderlinge-gedachtegoed.

Centramed heeft reeds jarenlange ervaring met de samenwerking met Zelf-Regelende Ziekenhuizen.

Solvabel en zeer solide

Centramed is een solvabele en zeer solide verzekeraar. Dit komt onder andere naar voren in ons adequate reserveringsbeleid en de adequate premiestelling die gehanteerd wordt.

Maar ook het robuuste herverzekeringsprogramma draagt in belangrijke mate bij aan deze soliditeit. Voor 2024 zijn we er opnieuw in geslaagd een uitstekende herverzekeringsdekking voor onze leden in te kopen en is het gelukt het panel aan herverzekeraars verder uit te breiden. Dit geeft veel vertrouwen voor de toekomst.

De verwachting is dat de solvabiliteit zich ook in 2024 zal begeven rond de streefsolvabiliteit (175%). Onze leden kunnen ook in 2024 weer op ons rekenen, want Centramed is dé solide partner voor de verzekering van medische aansprakelijkheid.

Onzekere factoren in 2024 die van invloed kunnen zijn op de solvabiliteit zijn gelegen in de ontwikkelingen van de financiële markten, het aantal nieuwe claims en de gemiddelde schadelast.

Tot slot

Aan het einde van dit directieverslag past een woord van dank. Ten eerste aan onze leden, voor het vertrouwen dat ze ook in 2023 in Centramed hebben gehad. De leden zijn onze kritische toetssteen en in gezamenlijkheid hebben we een uitstekende uitgangspositie voor ons jubileumjaar 2024: al 30 jaar doen we ons werk voor, door en met de leden!

En om dit alles mogelijk te maken zijn de inzet en de bevologenheid van onze medewerkers van onmisbare waarde geweest. Dankzij hen heeft Centramed in 2023 haar dienstverlening verder kunnen uitbouwen. Een groot compliment voor de inzet en de professionaliteit van al onze medewerkers.

Zoetermeer, 28 maart 2024

Directie Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A.
Leonhard van Dijk
Irene Heikens

7

Jaarrekening

7.1 Balans voor winstbestemming per 31 december 2023

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2023		31-12-2022	
1. Beleggingen				
- Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren	20.962		15.629	
- Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	70.240		67.540	
- Deelneming Centramed Diensten BV	18		-	
		91.220		83.169
2. Vorderingen				
- Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	2.454		2.452	
- Vorderingen uit herverzekering	880		667	
- Overige vorderingen	36		2.498	
		3.370		5.617
3. Overige activa				
1. Materiële vaste activa	383		210	
2. Immateriële vaste activa	2		33	
3. Liquide middelen	3.781		3.807	
		4.166		4.050
4. Overlopende activa				
- Lopende rente en dividend	423		282	
- Overige overlopende activa	1.827		1.843	
		2.250		2.125
Totaal activa		101.006		94.961
5. Eigen vermogen				
1. Algemene reserve	-213		-213	
2. Aandelenkapitaal	87		86	
3. Agioreserve	27.100		25.265	
4. Resultaat boekjaar	1.724		-1.267	
		28.698		23.871
6. Achtergestelde schulden		2.538		5.233
		31.236		29.104
7. Technische voorziening voor te betalen schades/uitkeringen				
1. Bruto	115.886		110.268	
2. Herverzekeringsdeel	-55.453		-52.556	
		60.433		57.712
8. Schulden				
- Schulden uit directe verzekering aan verzekeringnemers	73		8	
- Schulden uit herverzekering	7.160		6.216	
- Overige schulden	580		583	
		7.813		6.807
9. Overlopende passiva		1.524		1.338
Totaal passiva		101.006		94.961

7.2 Resultatenrekening boekjaar 2023

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2023		31-12-2022	
Technische rekening schadeverzekering				
1. Verdiende premies eigen rekening				
- Brutopremies	21.275		20.858	
- Uitgaande herverzekeringspremies	-7.534		-7.712	
		13.741		13.146
Toegerekend resultaat uit beleggingen		2.474		-3.813
2. Schades eigen rekening				
- Brutoschade	6.053		7.607	
- Aandeel herverzekeraars	-2.454		-1.926	
		3.599		5.681
- Brutowijziging voorziening voor te betalen schades	5.618		1.886	
- Aandeel herverzekeraars	-2.896		-3.024	
		2.722		1.138
3. Bedrijfskosten				
- Beheers-, personeels- en afschrijvingskosten	8.919		8.624	
- Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	-747		-2.225	
		8.172		6.399
Resultaat technische rekening schadeverzekering		1.722		-1.609
Niet-technische rekening schadeverzekering				
4. Opbrengst beleggingen				
- Opbrengsten uit andere beleggingen	1.118		865	
- Waardeverandering van beleggingen	-		-	
- Gerealiseerde winst op beleggingen	453		-	
		1.571		865
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen		1.060		-3.811
Beleggingslasten				
- Beheerskosten en rentelasten	157		212	
- Waardeverandering van beleggingen	-		-	
- Gerealiseerd verlies op beleggingen	-		655	
		157		867
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen		-		-
5. Toegerekende opbrengsten uit beleggingen naar technische rekening schadeverzekering		2.474		-3.813
Andere baten		2		342
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		1.724		-1.267
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-		-
Resultaat na belastingen		1.724		-1.267

7.3 Kasstroomoverzicht 2023

(Bedragen x € 1.000)	2023		2022	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	1.724		-1.267	
Afschrijving bedrijfsmiddelen	137		128	
Afschrijving agio/disagio	1.061		-3.811	
Mutatie technische voorziening eigen rekening	-268		3.064	
Mutatie kortlopende schulden	990		-750	
Mutatie vorderingen	1.932		-2.163	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		5.576		-4.799
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten				
Investerings- en aankopen				
- Materiële & immateriële vaste activa	-280		-106	
- Overige beleggingen	-55.471		-50.120	
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen				
- Materiële & immateriële vaste activa	-		6	
- Deposito's	2.500		2.500	
- Overige beleggingen	47.870		39.800	
Saldo mutatie beleggingen	-59		5.165	
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-5.440		-2.755
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Onttrekking ten behoeve van resultaat vorig boekjaar	-		-	
Bijschrijving resultaat vorig boekjaar	-		-	
Toetredingskapitaalbijdrage	-		-	
Afboeking oninbare vordering	1		36	
Onttrekking ten behoeve van agio	-		-	
Afboeking herverzekeringscommissie	-163		-	
Kapitaalversterking	-		-	
Uitgifte aandelen	-		-	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-162		36
Mutatie liquide middelen		-26		-7.518
Liquide middelen per 1 januari		3.807		11.325
Liquide middelen per 31 december		3.781		3.807
Mutatie liquide middelen		-26		-7.518

7.4 Toelichting op balans (31 december 2023)

Centramed is in 1994 opgericht door een aantal algemene ziekenhuizen en is operationeel als onderlinge waarborgmaatschappij voor instellingen in de gezondheidszorg. Het doel van de onderlinge is de leden te voorzien van een medische aansprakelijkheidsverzekering die dekking biedt voor situaties die de normale draagkracht te boven gaan.

De statutaire vestigingsplaats is Den Haag; het kantoor is gevestigd te Zoetermeer, Maria Montessorilaan 9.

Centramed is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 08063107.

Centramed maakt conform Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) gebruik van de vrijstellingsmogelijkheid tot het opmaken van een jaarrekening voor de in 2022 opgerichte groepsentiteit Centramed Diensten B.V., aangezien nauwelijks (financiële) transacties zijn verricht in deze entiteit en de financiële omvang van deze entiteit daarmee verwaarloosbaar op het geheel is.

Uiteenzetting omtrent de grondslagen die in de jaarrekening zijn toegepast bij de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van BW 2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Met betrekking tot de activa vindt waar nodig een waardevermindering plaats voor het risico van oninbaarheid.

Waardering van de onderscheiden activa en passiva

Gebruik van schattingen: de opstelling van de jaarrekening vereist dat Centramed schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde posten in de balans en resultatenrekening.

Deze schattingen zijn naar beste weten van de directie gemaakt, maar de daadwerkelijke uitkomsten kunnen uiteindelijk afwijken van die schattingen. De belangrijkste schatting heeft betrekking op de waardering van verplichtingen inzake verzekeringscontracten.

Continuïteit

De directie heeft het vertrouwen dat Centramed, op het moment van goedkeuring van deze jaarrekening, over voldoende middelen beschikt om in de (nabije) toekomst operationeel te blijven. Bij het opstellen van de jaarrekening is continuïteit (going concern) dan ook het uitgangspunt. Centramed ziet geen reden om te veronderstellen dat zij in de voorzienbare toekomst haar activiteiten niet voort kan zetten.

Beleggingen

Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren

Aandelen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Vastrentende beleggingsfondsen (zoals het hypotheekfonds) worden in deze categorie gekwalificeerd.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren

Vastrentende beleggingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de aflossingswaarde wordt gedurende de looptijd van de beleggingen gespreid als resultaat verantwoord.

Deze agio en disagio worden verantwoord onder de overlopende activa of overlopende passiva.

Indien beleggingen voor het einde van de looptijd worden verkocht, worden de resultaten verantwoord in de resultatenrekening.

Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Materiële vaste activa

De hieronder opgenomen activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Immateriële vaste activa

Bij Centramed bestaan de immateriële vaste activa uit geactiveerde kosten met betrekking tot applicaties.

Waardering geschiedt tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen over een periode van vijf jaar en bijzondere waardeverminderingen. Indirecte kosten zoals verkoopkosten en administratiekosten worden niet geactiveerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan volledig ter vrije beschikking.

Aansprakelijk vermogen

Het aansprakelijk vermogen wordt gevormd door het eigen vermogen en achtergestelde ledenrekeningen, alles gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves, aandelen en op aandelen gestort kapitaal, inclusief agio.

Achtergestelde schulden

De ledenrekening is een rekening die Centramed voor ieder lid aanhoudt en waar, conform het bepaalde in de statuten, bijschrijvingen op en afboekingen van kunnen plaatsvinden. Het saldo van een ledenrekening is eerst opeisbaar tien jaren nadat het desbetreffende lid geen verzekeringsovereenkomst met de maatschappij meer heeft lopen. Betalingen vanuit de ledenrekening, anders dan op grond van individuele beëindiging van een lidmaatschap, kunnen slechts plaatsvinden na toestemming van De Nederlandsche Bank.

Technische voorzieningen inclusief aandeel herverzekeraars**Voorziening te betalen schades/uitkeringen**

Deze voorzieningen hebben betrekking op nog niet afgewikkelde schades op basis van het 'claims made'-principe. Voor iedere schade wordt op basis van een reële inschatting van aansprakelijkheid, omvang en causaliteit een voorziening opgenomen. Deze inschatting wordt bij het bekend worden van nieuwe informatie bijgesteld. Voor de overloop

van schades die in 2023 en eerder zijn gemeld, maar nog niet voldoende konden worden beoordeeld, is een aparte voorziening (IBNeR) opgenomen. De IBNeR wordt apart berekend voor schades met een schadelast groter dan of gelijk aan € 0,5 miljoen en voor overige schades.

Voor de schades met een schadelast kleiner dan € 0,5 miljoen is de bruto IBNeR-voorziening berekend onder toepassing van de 'chain ladder'-methode, inclusief staart. Ook is deze getoetst met de Mack-methode, inclusief modellering van de staart van de uitloop van de schades. Deze methode is geschikt voor portefeuilles met een lange uitloop, zoals die van Centramed.

De bruto IBNeR-voorziening voor de schades met een schadelast groter dan of gelijk aan € 0,5 miljoen is vastgesteld op basis van expert judgement en getoetst aan de hand van trekkingen uit de staart van de schadegrootteverdeling (recente schades) en het stochastisch toepassen van ontwikkelfactoren (oudere meldjaren). Ook is rekening gehouden met de waarschijnlijkheid dat een aantal schades kleiner dan € 0,5 miljoen zal uitgroeien tot schades groter dan € 0,5 miljoen.

Vanuit de groep 'schades kleiner dan € 0,5 miljoen' zijn hiervoor op basis van expert judgement 20 schades gealloceerd die in de vaststelling als 'schades groter dan € 0,5 miljoen' worden beschouwd.

De totale brutovoorziening inclusief IBNeR heeft een betrouwbaarheidsniveau van 82,5%. De voorziening wordt niet verdisconteerd. Eventuele verhaalschade of het aandeel van herverzekeraars in de lopende schades wordt op de voorziening in mindering gebracht.

De schattingen zijn gemaakt door de afdeling Actuarieel van Centramed en hierop is een review uitgevoerd door de actuariële functie.

Jaarlijks worden de technische voorzieningen door onze actuaris getoetst op toereikendheid. De toets wordt uitgevoerd op jaarrekeninggrondslagen met een betrouwbaarheid van 82,5%.

Voorziening schadebehandelingskosten

De voorziening schadebehandelingskosten is vastgesteld conform de principes zoals beschreven in de delegated acts en in de guidelines met betrekking tot de bepaling van de 'best estimate' technische voorzieningen. Enkele belangrijke uitgangspunten zijn:

- ◆ In de vaststelling van de aannames met betrekking tot de kosten worden de kostenprojecties gedaan op 'going concern'-basis.
- ◆ De kosten die meegenomen zijn in de kostentoerekening bevatten alle bedrijfskosten van Centramed, inclusief overheadkosten.
- ◆ De kosten voor de bestaande portefeuille moeten worden meegenomen voor de hele uitloop van de bestaande schadevoorzieningen en voor de uitloop van de schadevoorzieningen behorende bij de bestaande portefeuille. Concreet houdt dit in dat de kosten die toegerekend kunnen worden aan de bestaande schades worden meegenomen in de voorziening schadebehandelingskosten voor lopende schades.

Herverzekering

Centramed sluit jaarlijks ter dekking van extra risico's een programma af van zowel 'quota share'- als 'stop loss'-herverzekeringscontracten. Op de 'quota share'-contracten ontvangt Centramed een commissie waarvan het percentage per contractjaar verschilt.

Resultatenrekening

In de resultatenrekening worden de resultaten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Premies uit hoofde van schadeverzekeringen worden naar rato verantwoord gedurende de periode van polis dekking.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Deposito's en effecten zijn opgenomen onder beleggingen.

Activa (bedragen * € 1.000)

1. Beleggingen

Overige financiële beleggingen

Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren betreffen aandelen in beleggingsfondsen met beleggingen in euro's en in de eurozone.

Van de op de balans opgenomen beleggingen bedraagt de verkrijgingsprijs € 96.411 (2022: € 81.930).

De reële waarde van de vastrentende waardepapieren wijkt niet materieel af van de geamortiseerde kostprijs.

De marktwaarde (inclusief agio/disagio) van de beleggingen exclusief opgelopen rente bedraagt € 92.796 (2022: € 88.004).

Verloopoverzicht	2023		2022	
Balanswaarde per 1/1		83.169		78.829
Aankopen, verstrekkingen en uit cessies verkregen	55.471		50.120	
Waardeveranderingen aandelenportefeuille	450		-3.480	
Verkopen, aflossingen en cessies	-47.870		-42.300	
		8.051		4.340
Balanswaarde per 31-12		91.220		83.169

	2023		2022	
<i>Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren (incl. agio)</i>				
Aandelenfonds	4.958		5.662	
Aankopen/stortingen	2.670		-	
Verkopen/inlossingen	-2.220		-	
Waardemutatie	590		-704	
Betreft aandelen in beleggingsfondsen met beleggingen in euro's en in de eurozone.		5.998		4.958
Hypotheekfonds	10.671		13.447	
Aankopen/stortingen	-		-	
Waardemutatie	241		-2.776	
		10.912		10.671
<i>Direct vastgoed</i>				
Aankopen/stortingen	4.433		-	
Waardemutatie	-381		-	
		4.052		-
<i>Obligaties en andere vastrentende waardepapieren</i>				
Obligaties	67.540		57.220	
Aankopen/verstrekkingen	48.350		50.120	
Verkopen/inlossingen	-45.650		-39.800	
- ter beurze genoteerd		70.240		67.540
- niet ter beurze genoteerd		-		-
Deelneming Centramed Diensten B.V.		18		-
		91.220		83.169

2. Vorderingen

De vorderingen uit herverzekeringen hebben een looptijd van 1 tot 5 jaar. De andere vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De overige vorderingen bestaan in 2022 voor 2.500 uit deposito met einddatum 13 augustus 2023, welke in de vergelijkende cijfers als belegging is gepresenteerd. Het deposito is uit hoofde van de resterende looptijd als vordering gepresenteerd.

	2023		2022	
Nog te ontvangen schadebehandelingskosten	402		198	
Nog te ontvangen premie	82		237	
Nog te ontvangen schade onder eigen risico	1.970		2.017	
Vorderingen uit directe verzekeringen op verzekeringsnemers		2.454		2.452
Vorderingen uit herverzekeringen		880		667
Overige vorderingen (kortlopend deel van het deposito)		36		2.498
Totaal vorderingen		3.370		5.617

3.1 Materiële vaste activa

Verloopoverzicht	2023		2022	
Cumulatieve aanschafwaarde 1-1		710		612
Investerings	280		106	
Desinvesteringen	-		-6	
Cumulatieve afschrijvingen	-607		-502	
		-327		-402
Boekwaarde per 31-12		383		210

Verloopoverzicht per activagroep	Computer-apparatuur	Kunst	Verbouwing	Inventaris	Telefonie	Totaal 2023
Boekwaarde 1-1	115	21	22	25	27	210
Investerings	60	-	134	85	1	280
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-67	-	-10	-9	-21	-107
Boekwaarde per 31-12	108	21	146	101	7	383

Het jaarlijkse afschrijvingspercentage bedraagt 33,33% voor computerapparatuur en telefonie, voor inventaris 20% en voor verbouwingen 12,5%. Op kunst wordt niet afgeschreven.

Verloopoverzicht per activagroep	Computer-apparatuur	Kunst	Verbouwing	Inventaris	Telefonie	Totaal 2022
Boekwaarde 1-1	87	21	27	30	41	206
Investerings	92	-	4	3	7	106
Desinvesteringen	-6	-	-	-	-	-6
Afschrijvingen	-58	-	-9	-8	-21	-96
Boekwaarde per 31-12	115	21	22	25	27	210

3.2 Immateriële vaste activa

Verloopoverzicht	2023		2022	
Cumulatieve aanschafwaarde 1-1		578		578
Investerings	-		-	
Desinvesteringen	-		-	
Cumulatieve afschrijvingen	-576		-545	
		-576		-545
Boekwaarde per 31-12		2		33

	2023		2022	
Boekwaarde 1-1		33		64
Investerings	-		-	
Desinvesteringen	-		-	
Afschrijvingen	-31		-31	
		-31		-31
Boekwaarde per 31-12		2		33

Dit betreft de ontwikkelingskosten van applicaties. Het afschrijvingspercentage voor applicaties bedraagt jaarlijks 20%.

3.3 Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat voor € 3.734 (2022: € 3.760) uit vrij beschikbare banksaldi en een bankgarantie van € 47 (2022: € 47), zoals vermeld onder 'Gestelde zekerheden'.

4. Overlopende activa

	2023		2022	
Lopende rente en dividend		423		282
Agio op vastrentende waarden	1.431		1.618	
Nog te ontvangen bedragen	396		225	
Overige overlopende activa		1.827		1.843
Overlopende activa		2.250		2.125

Passiva (bedragen * € 1.000)**5. Eigen vermogen**

Verloopoverzicht	2023		2022	
5.1 Algemene reserve				
Stand per 1-1	-213		-221	
Resultaatverdeling voorgaand boekjaar	-		8	
Stand per 31-12		-213		-213
5.2 Geplaatst en volgestort aandelenkapitaal				
Stand per 1-1	86		83	
Kapitaalstorting	1		3	
Stand per 31-12		87		86
5.3 Agioreserve				
Stand per 1-1	25.265		18.734	
Agio op kapitaalstorting	1.835		6.531	
Stand per 31-12		27.100		25.265
5.4 Resultaat boekjaar				
Stand per 1-1	-1.267		1.580	
Naar algemene reserve	-		-8	
Naar ledenrekening ziekenhuizen	1.299		-1.487	
Naar ledenrekeningen ggz en overige instellingen	-32		-85	
Resultaat boekjaar	1.724		-1.267	
Stand per 31-12		1.724		-1.267
Totaal eigen vermogen		28.698		23.871

Per 31 december 2023 zijn 87 gewone aandelen à € 1 (duizend) uitgegeven waarop in totaal € 27.100 aan agio is gestort. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 87.

De agiostorting à € 1.835 betreft een overboeking van de ledenrekening naar de agioreserve.

Resultaatbestemming

Op grond van statutaire bepalingen heeft de directie besloten € 7,5 toe te voegen aan de algemene reserves en het restant groot € 1.716 als premierestitutie ten gunste te brengen van de ledenrekeningen.

Solvabiliteit

Aanwezige solvabiliteit SII	2023		2022	
Algemene reserve	-213		-213	
Ledenrekening (tier 1 en 2)	2.239		4.934	
Aandelenkapitaal & agioreserve	27.187		25.351	
Onverdeeld resultaat	1.724		-1.267	
Reconciliatiereserve	8.137		8.943	
Ledengaranties	6.595		8.128	
Totaal beschikbaar vermogen		45.669		45.876
Solvabiliteitskapitaalvereiste		22.926		21.085
Overschot (- = tekort)		22.743		24.791
Solvabiliteitsratio		199%		218%

Op grond van de risicobereidheid wil Centramed een veiligheidsmarge in de solvabiliteit aanhouden die twee significante 'schokken' moet kunnen opvangen boven het wettelijk vereist kapitaal. Dit leidt tot een gewenste solvabiliteitsratio van 175%.

De wettelijke Solvency II-eis is eind 2023 gelijk aan € 22.926 (100%). De aanwezige solvabiliteit volgens Solvency II is eind 2023 gelijk aan € 45.732 (199%), dus zowel boven de wettelijke Solvency II-eis als boven de streefsolvabiliteit.

6. Achtergestelde ledenrekeningen

Over de ledenrekeningen kan een rente worden vergoed, waarvan het percentage jaarlijks – al dan niet na het einde van het boekjaar waarvoor de rente wordt vastgesteld – door de Algemene Ledenvergadering op voorstel van de directie wordt vastgesteld.

Bij het vaststellen van dit percentage mag de Algemene Ledenvergadering een verschillend percentage vaststellen voor leden en voormalige leden. Ook wordt dividend vergoed over aandelenkapitaal en agioreserve, waarbij het percentage gelijk is aan de rentevergoeding.

In 2023 is voor € 1.835 van de ledenrekening toegevoegd aan de agioreserve. Daarmee is het tier 1-kapitaal van de Onderlinge versterkt.

De directie stelt voor om over boekjaar 2023 uit hoofde van het resultaat wel rente maar geen dividend te vergoeden.

	2023	2022
Stand per 1-1	5.233	9.769
Kapitaalbijdrage nieuwe leden	409	426
Onttrekkingen naar kapitaal en agio	-1.837	-6.534
Resultaat verdeling ziekenhuizen	-1.299	1.487
Resultaat verdeling ggz en overige instellingen	32	85
Onttrekking ledenrekening (opeisbaar 10 jaar na vertrek)	-	-
Terugboeking oninbare kapitaalversterking	-	-
Stortingen kapitaalversterking	-	-
Stand per 31-12	2.538	5.233

7. Technische voorzieningen voor te betalen schades/uitkeringen

De looptijd van de voorzieningen is afhankelijk van de afwikkeling van de in behandeling zijnde schadedossiers. Over het algemeen is de looptijd langer dan een jaar.

	2023		2022	
7.1 Voor te betalen schades/uitkeringen				
Bruto (direct bedrijf)				
- Overige uitstaande schades (a)	108.270		102.941	
- Voorziening schadebehandelingskosten voor te betalen schades (b)	7.616		7.327	
	115.886		110.268	
7.2 Herverzekeringsdeel (direct bedrijf) overige uitstaande schades (c)	55.453		52.556	
Eigen rekening (direct bedrijf)				
- Overige uitstaande schades (a-c)	52.817		50.385	
- Voorziening schadebehandelingskosten voor te betalen schades (b)	7.616		7.327	
Totaal voor te betalen schades/uitkeringen		60.433		57.712

Verloopoverzicht	2023		2022	
Stand 1-1		57.712		58.849
Dotatie	6.320		4.543	
Uitbetalingen	3.599		5.680	
		2.721		-1.137
Stand per 31-12		60.433		57.712

Uitloopresultaten

De netto-uitloopresultaten van voorgaande verzekeringsjaren laten het volgende beeld zien:

Uitloop (negatieve bedragen zijn vrijvallen)	2023	2022
2022	-325	
2021	-244	-2.354
2020	-1.789	-336
2019	343	501
2018	-968	-34
2017	257	-505
2016	-154	-259
2015	-169	-37
2014	-49	-55
2013	-80	-72
Oudere jaren	499	530
Totaal	-2.679	-2.621

Uitloop of vrijval is het gevolg van ontwikkelingen in de schadelast, inclusief IBNeR, bij de afwikkeling van dossiers. Het hoge uitloopresultaat van 2020 wordt veroorzaakt door de ontwikkeling van een beperkt aantal complexe claims met een hoge reservering. De uitkomst van de door onze actuaris uitgevoerde toereikendheidstoets geeft aan dat de technische voorzieningen als geheel toereikend zijn. De toets is uitgevoerd op jaarrekeninggrondslagen. Volgens de tot nu toe gebruikelijke stochastische methodiek geldt een toereikendheid met een betrouwbaarheid van 82,5%.

8. Schulden

	2023	2022
Uit directe verzekering aan verzekeringnemers	73	8
Reservering herverzekeringscommissie en premie	7.160	6.216
Overige	580	583
Totaal	7.813	6.807

De reservering herverzekeringscommissie heeft een looptijd van 1 tot 5 jaar. De andere schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

9. Overlopende passiva

	2023	2022
Disagio op beleggingen	1.168	964
Overige kosten	356	374
Totaal	1.524	1.338

In de post 'Overige kosten' zijn nog te betalen operationele kosten verantwoord.

7.5 Toelichting op de resultatenrekening 2023 (bedragen * € 1.000)

1. Verdiende premies eigen rekening

Onder brutopremies wordt verstaan de aan leden in rekening gebrachte brutopremie. De uitgaande herverzekering-premie betreft eveneens brutopremie.

2. Schades eigen rekening

Hieronder zijn begrepen:

- ◆ in het boekjaar betaalde schades uit hoofde van schadeverzekeringen;
- ◆ van herverzekeraars ontvangen uitkeringen;
- ◆ mutatie in de technische voorziening voor lopende schades eigen rekening.

3. Bedrijfskosten

Hierin zijn inbegrepen alle doorlopende kosten.

Kosten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelskosten

De personeelskosten bestaan uit:	2023	2022
Salarissen	5.402	5.185
Sociale lasten	646	612
Pensioenen	905	825
Studie en opleiding	170	136
Commissarisvergoedingen	83	83
Totaal	7.206	6.841

Aantal personeelsleden

Er waren per 31 december 2023 63 personeelsleden (55,35 fte) in dienst van de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. (2022: 62 personeelsleden (54,0 fte)).

Centramed heeft voor haar werknemers een pensioenregeling bij a.s.r. afgesloten. Het betreft een beschikbare-premie-regeling met als pensioenleeftijd 68. Centramed stort voor haar medewerkers jaarlijks een percentage van de pensioen-grondslag (gebaseerd op leeftijd en salaris) in de vorm van beschikbare premie voor de individuele medewerker. Voor deze premie wordt een vaste leeftijdsstaffel gehanteerd. Medewerkers betalen maandelijks een eigen bijdrage van 1,75%. Binnen de beschikbare-premiereregeling bestaat voor medewerkers de mogelijkheid om de premie te beleggen in fondsen van a.s.r.

Standaard wordt daarbij gekozen voor een neutrale levenscyclus, passend bij de leeftijdsfase van dat moment. Mede-werkers hebben de mogelijkheid om een offensiever of juist defensiever beleggingsprofiel te kiezen. Tussentijds kan het reeds opgebouwde beleggingskapitaal geheel of gedeeltelijk worden omgezet in een garantie.

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur wordt gevormd door de directie. De directie ontving in 2023 een bezoldiging van € 457. In 2022 bedroeg de bezoldiging € 431. De privébijtelling voor de auto's bedroeg € 27 (2022: € 25). De leden van de Raad van Commissarissen ontvingen in 2023 een bezoldiging van € 84 (2022: € 83).

Algemene kosten

De algemene kosten bestaan uit:	2023	2022
Kantoorkosten	76	79
Kosten automatisering en onderhoud	534	507
Totaal	610	586

4. Opbrengst beleggingen

	Gemiddeld belegd bedrag	Opbrengsten		Waardemutaties		Beheerskosten en rentelasten	Totaal 2023
		Intrest	Dividend	Gerealiseerd	Ongerealiseerd		
Aandelen, hypothekenfonds, obligaties en andere vastrentende waardepapieren	45.995	1.109	-	453	1.060	-	2.622
Liquide middelen	1.890	9	-	-	-	-157	-148
Totaal	47.885	1.118	-	453	1.060	-157	2.474

	Gemiddeld belegd bedrag	Opbrengsten		Waardemutaties		Beheerskosten en rentelasten	Totaal 2022
		Intrest	Dividend	Gerealiseerd	Ongerealiseerd		
Aandelen, hypothekenfonds, obligaties en andere vastrentende waardepapieren	42.194	865	-	-655	-3.811	-	-3.601
Liquide middelen	1.903	-	-	-	-	-212	-212
Totaal	44.097	865	-	-655	-3.811	-212	-3.813

Verzekeringstechnische risico's

Het verzekeringstechnisch risico betreft het risico dat schade-uitkeringen nu en in de toekomst niet kunnen worden gefinancierd vanuit de premie-inkomsten/beleggingsopbrengsten. De verzekeringen zoals die worden aangeboden wijken door hun specifieke dekking af van de standaardverzekeringen en vereisen om die reden expert judgement voor inschatting van de te verwachten schadelast.

Centramed beheerst de verzekeringstechnische risico's door een toereikende manier van schadereservering, premiereservering en een op haar omvang afgestemd herverzekeringsbeleid, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige solvabiliteit.

Onder Solvency II vindt halfjaarlijks een toets plaats of de boekwaardevoorzieningen toereikend zijn. Hiervoor worden de schadevoorzieningen op marktwaarde berekend middels schadedriehoeken en kasstroomprofielen.

Marktrisico

Onder het marktrisico wordt verstaan het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten, een gebrek aan marktliquiditeit en onvoldoende diversificatie van de beleggingsportefeuille. Het beleid omtrent de beleggingen in aandelen en obligaties is vastgelegd in het beleggingsbeleid.

Het beleggingsrisico is het risico op waardeveranderingen op het in aandelen of obligaties belegde vermogen. Het beleggingsbeleid van Centramed is ongewijzigd, waarbij de nadruk ligt op sturing van solvabiliteit en spreiding en beperking van eventuele risico's, maar ook op rendementen. De reserves worden voornamelijk aangehouden in obligaties en aandelen.

Een belangrijk middel om het marktrisico te beheersen is het beleggingsbeleid. Het beleggingsbeleid wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd. Binnen het beleggingsbeleid wordt uitgegaan van een spreiding en beperking van risico's in plaats van een hoog rendement. De grootste impact binnen het marktrisico is het risico van een daling van de aandelenportefeuille.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico op tekorten in de liquide middelen als gevolg van het niet op elkaar afgestemd zijn van ingaande en uitgaande kasstromen.

Uitgaande van een positief overall resultaat, zal het saldo van premie minus schade altijd positief zijn en wordt het positieve saldo afgedragen aan de maatschappij. De kans dat er een beroep moet worden gedaan door de maatschappij op bestaande liquide middelen of dat er vrije reserves moeten worden aangesproken, is derhalve gering.

Rente- en kasstroomrisico

Het beleggings- en treasurybeleid bepaalt de kaders waarbinnen het marktrisico (o.a. rente-, aandelen- en spreadrisico) wordt beheerst. Prudentie is daarbij het uitgangspunt. Tegenover het belegd vermogen staan voor een groot deel de verzekeringstechnische verplichtingen. Het beleggingsbeleid is erop gericht om de duration van de beleggingen te matchen met de verplichtingen.

Het renterisico van Centramed bedraagt volgens de solvabiliteitskapitaalvereiste (SKV) € 409 per einde 2023.

De omvang van de rentegevoelige activa is groter dan de omvang van de rentegevoelige passiva. Per saldo zorgt dit ervoor dat het kernvermogen (saldo van activa en passiva) in marktwaardeterminen daalt bij een rentedaling.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt zoveel als mogelijk beheerst door spreiding en een juiste rating van herverzekeraars en bankrelaties. Bij de keuze van herverzekeraars wordt daarnaast, in samenwerking met de herverzekeringsmakelaar, gelet op relevante kennis en kredietwaardigheid. Het panel van herverzekeraars is voldoende gespreid. De solvabiliteit van de herverzekeraars wordt periodiek beoordeeld.

De gewenste rating van herverzekeraars is minimaal gelijk aan A (S&P). Bij afsluiten van het herverzekeringscontract voldoen alle herverzekeraars hieraan. De liquide middelen worden alleen geplaatst bij ING Bank en Rabobank en op de beleggersrekening bij CACEIS.

Tevens bestaat er een tegenpartij-/kredietrisico volgend uit de financiële posities van onze leden. De ontwikkelingen in de zorgmarkt en de financiële status van onze leden worden ook in dit kader gevolgd.

Het kapitaalvereiste voor dit kredietrisico bedraagt ultimo 2023 € 1.153.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende actiefpost. Rentelasten worden toegerekend aan opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom in het jaar waarop ze betrekking hebben. Onder rentelasten vallen de kosten aan vermogensbeheer (€ 157).

Niet-gerealiseerde resultaten beleggingen

Om een beter inzicht in het resultaat van Centramed te geven zijn, conform het Besluit modellen jaarrekening, de niet-gerealiseerde winst en het niet-gerealiseerde verlies op aandelen separaat in de resultatenrekening opgenomen.

5. Toerekening opbrengst beleggingen

De beleggingsopbrengsten onder aftrek van de beleggingslasten worden volledig toegerekend aan de technische rekening schadeverzekering.

Toerekening naar distributiekanaal

Schadeverzekeringsbedrijf (direct bedrijf)	2023	2022
Geboekte brutopremies	21.275	20.858
Verdiende brutopremies	21.275	20.858
Geboekte brutoschades	6.053	7.607
Schades na aftrek herverzekering	3.599	5.681
Bedrijfskosten	8.172	6.399
Herverzekeringssaldo	2.454	1.926

Brutopremie naar herkomst

De herkomst van de bruto premie ad € 21.275 (2022: € 20.858) is volledig toe te rekenen aan Nederland.

6. Accountantskosten

Inbegrepen zijn de aan het boekjaar toegerekende accountantskosten:	2023	2022
Ernst & Young Accountants LLP		
Wettelijke controle jaarrekening	121	109
Overige controleopdrachten, w.o. verslagstaten Solvency II	40	36
Totaal accountantskosten	161	145

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een huurverplichting tot 31 december 2027 met een jaarverplichting van € 131. De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Tijdens het opstellen van de jaarrekening 2023 is gebleken dat in de jaarrekeningen van 2021 en 2022 onterecht een niet uit de balans blijvende verplichting niet is toegelicht. De niet uit de balans blijvende verplichting, zijnde een capital call verplichting in het direct vastgoedfonds, was reeds in 2021 aangegaan voor een bedrag van € 5,0 miljoen, waarbij er in 2023 een totaalbedrag van € 4,4 miljoen is opgevraagd (2022: € 0 miljoen). Per saldo staat er per 31-12-2023 een totale commitment uit van € 0,6 miljoen.

Ontvangen zekerheden

Er zijn ontvangen zekerheden in de vorm van door de leden afgegeven garantstellingen vanaf 2001 ad € 7.081.

Gestelde zekerheden

Een bankgarantie is afgesloten in verband met de huur van het pand Maria Montessorilaan ad € 47. Dit bedrag betreft een garantie ter grootte van 3 maanden huur. De huurovereenkomst heeft een looptijd van 4 jaar met ingang van 1 januari 2023.

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschades

Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschades N.V. (NHT). Dientengevolge betaalde Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. haar aandeel in de herverzekeringspremie en overige kosten van NHT en staat Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. garant voor haar aandeel in het eigen risico van NHT, zijnde 0,1156663768% van 1/3e van de eerste layer van € 200 miljoen, hetgeen overeenkomt met een bedrag van € 5. De garantstelling in het kader van NHT is niet meegenomen in de berekening van de aanwezige solvabiliteit.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die betrekking (kunnen) hebben op de jaarrekening.

Directie per 31 december 2023

- ◆ De heer drs. L. (Leonhard) van Dijk RC
- ◆ Mevrouw mr. I.A.J.M. (Irene) Heikens-Koster

Nevenfuncties directie per 31 december 2023

Hieronder zijn de belangrijkste nevenfuncties opgenomen die op persoonlijke titel worden bekleed.

Drs. L. (Leonhard) van Dijk (directievoorzitter)

- ◆ Commissaris BFAO - Bos Fruit Aardappelen Onderlinge verzekeringen
- ◆ Bestuurder van bewonersvereniging Kerckebosch (penningmeester)
- ◆ Kascommissie Zeister Sportvereniging Schaerweijde

Mr. I.A.J.M. (Irene) Heikens-Koster

- ◆ Commissaris Onderlinge Verzekeringsmaatschappij Donatus UA
- ◆ Lid Werkveldcommissie Financial Services Management (FSM) van NCOI
- ◆ Platform De Letselschade Raad
- ◆ Platform Personenschade Verbond van Verzekeraars

Raad van Commissarissen per 31 december 2023

- ◆ De heer J.M.P. Essers MBA (voorzitter)
- ◆ De heer mr. F.A.M. van den Heuvel (voorzitter Audit- & Risk-Commissie)
- ◆ Mevrouw mr. M.E.J. Klompé MGM (lid RvC en voorzitter Remuneratie Commissie)
- ◆ De heer drs. J.V.C. T. van Duren RC
- ◆ Mevrouw dr. C.J. Kruijthof
- ◆ Mevrouw drs. A.P. Zeggen

Nevenfuncties leden RvC per 31 december 2023

Hieronder zijn de belangrijkste nevenfuncties opgenomen die op persoonlijke titel worden bekleed.

J.M.P. (Jean Paul) Essers MBA (voorzitter RvC en lid Remuneratie Commissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Voorzitter Raad van Bestuur Mondriaan
- ◆ Nevenfuncties - Voorzitter Raad van Toezicht Sint Jozef Wonen en Zorg
  - Lid Raad van Toezicht Lunet Zorg

Mr. F.A.M. (Frank) van den Heuvel (voorzitter Audit- & Risk-Commissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Directeur/eigenaar Van den Heuvel Corporate Counsel
- ◆ Nevenfuncties - Lid Raad van Commissarissen Vitelia Coöperatie
  - Voorzitter Raad van Commissarissen SNB NV
  - Lid Raad van Toezicht Vereniging Eigen Huis
  - Voorzitter Raad van Commissarissen Saver N.V.
  - Lid Raad van Commissarissen Uniper B.V.
  - Voorzitter Raad van Commissarissen Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V.
  - Lid bestuur Stichting Steunfonds ten behoeve van het Katholiek Hoger Onderwijs
  - Lid bestuur Van Sonsbeeck Stichting
  - Secretaris Studiegezelschap voor Economische Politiek
  - Voorzitter bestuur Stichting Steun Katholiek Onderwijs
  - Lid REA Raad van Economisch Adviseurs, bisdom Rotterdam
  - Lid Raad van Toezicht Stichting Socires
  - Lid/voorzitter rechts- en bestuurskundige afdeling Thijmgenootschap

Mr. M.E.J. (Monique) Klompé MGM (lid RvC en voorzitter Remuneratie Commissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Eigenaar Klompé Consultancy

Drs. G.M. (Margreet) Haandrikman AAG (lid RvC en lid Audit- & RiskCommissie)

(afgetreden per 21 december 2023)

- ◆ Hoofdfunctie - Toezichthouder
- ◆ Nevenfuncties - Voorzitter Raad van Commissarissen van De Onderlinge van 1719
  - Lid Raad van Toezicht en voorzitter Audit Commissie van De Regenboog Groep
  - Lid van Raad van Commissarissen Monuta
  - Lid Raad van Commissarissen NSI NV
  - Lid Raad van Toezicht Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen
  - Voorzitter Raad van Commissarissen Lemonade N.V.
  - Lid Raad van Commissarissen en Audit en Risk Commissie Waard Verzekeringen
  - Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Audit en Risk Committee van Scildon

Prof. dr. M.H.H. (Mark) Kramer (lid RvC en lid Remuneratie Commissie)

(afgetreden per 21 december 2023)

- ◆ Hoofdfunctie - Lid Raad van Bestuur Amsterdam UMC
- ◆ Nevenfuncties - Bestuurslid Lymph&Co
  - Lid van de Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek
  - Lid Raad van Toezicht van De Forensische Zorgspecialisten
  - Lid Raad van Toezicht Pluryn

Dr. C.J. (Karen) Kruijthof (lid RvC en lid Remuneratie Commissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Lid Raad van Bestuur Amsterdam UMC
- ◆ Nevenfuncties - Lid Raad van Commissarissen Zorgpartners MiddenHolland
  - Visitator Registratiecommissie Geneeskundig Specialismen
  - Gastdocent Tilburg University
  - Lid van Comité van Aanbeveling Hospice Lansingerland: 'Bijna thuis huis'
  - Lid Twee intervisiegroepen

Drs. J.V.C.T. (Jeroen) van Duren RC (lid RvC en lid Audit- & RiskCommissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Lid Raad van Bestuur Flevoziekenhuis
- ◆ Nevenfuncties - Lid Raad van Toezicht Stichting PAMM
  - Lid Raad van Toezicht Stichting Rijnbrink

Drs. A.P. (Amba) Zeggen AAG (lid RvC en lid Audit- & RiskCommissie)

- ◆ Hoofdfunctie - Toezichthouder
- ◆ Nevenfuncties - Lid Raad van Commissarissen Schadeverzekeringsmaatschappij Bovemij NV
  - Lid Raad van Commissarissen Roeminck Insurance NV

7.6 Resultaatbestemming

Statutaire bepaling ten aanzien van de bestemming van het resultaat

Statutair is ten aanzien van resultaatbestemming het volgende bepaald (Bron: statuten Centramed versie 14 april 2022):

Bestemming van het resultaat

Artikel 24

- 24.1. Indien uit de Jaarrekening een batig saldo blijkt, worden ten laste daarvan zodanige bedragen krachtens een besluit van de Directie gereserveerd als wenselijk is voor de vermogensvorming van de Maatschappij en op grond van of krachtens de Wft.
- 24.2. Van hetgeen na toepassing van artikel 24.1 resteert van een batig saldo, wordt eerst - ingeval de Algemene Vergadering daartoe op voorstel van de Directie besluit - aan iedere Aandeelhouder een dividend vergoed over het op zijn Aandelen gestorte kapitaal (nominaal kapitaal vermeerderd met Agio), waarvan het percentage door de Algemene Vergadering op voorstel van de Directie wordt vastgesteld - door bijschrijving op de door dat lid/die Aandeelhouder gehouden dividendreserve. Bij het vaststellen van het percentage, als bedoeld in de vorige zin, mag de Algemene Ledenvergadering een verschillend percentage vaststellen voor leden en voormalige leden.
- 24.3. Van hetgeen na toepassing van artikel 24.1 en 24.2 resteert van een batig saldo uit:

- a. Bedrijfsrekening A: wordt uitsluitend aan de Ledenrekeningen van ziekenhuizen of door de Directie daarmee gelijkgestelde instellingen, een bedrag toegevoegd;
  - b. Bedrijfsrekening B: wordt uitsluitend aan de Ledenrekeningen van die instellingen die geen ziekenhuis of door de Directie daarmee gelijkgestelde instellingen zijn, een bedrag toegevoegd, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 26 en artikel 24.4.
- 24.4. Indien het kalenderjaar waarin het batig saldo is opgebouwd valt in de periode voor aanvang van het lidmaatschap, na beëindiging van het lidmaatschap, dan wel indien een lid het lidmaatschap nog slechts ontleent aan een Uitloopdekking, blijven toevoegingen aan de desbetreffende Ledenrekening of Agio, als bedoeld in artikel 24.2 achterwege. Indien het kalenderjaar waarin de toevoegingen, als bedoeld in artikel 24.2 geschieden valt in de periode na beëindiging van het lidmaatschap dan wel indien een lid op dat moment het lidmaatschap nog slechts ontleent aan een Uitloopdekking, blijven toevoegingen aan de desbetreffende Ledenrekening of Agio, achterwege. Indien het kalenderjaar waarin het verlies is opgebouwd valt in de periode voor aanvang van het lidmaatschap blijven afboekingen van de desbetreffende Ledenrekening, dividendreserve of Agio, als bedoeld in artikel 25.1 en artikel- 25.2, achterwege.

Verliezen

Artikel 25

- 25.1. Tenzij zodanig verlies wordt afgeboekt van de algemene reserve, wordt een verlies over enig boekjaar uit:
- a. Bedrijfsrekening A: afgeboekt van de Ledenrekeningen dan wel dividendreserves van ziekenhuizen of door de Directie daarmee gelijkgestelde instellingen;
  - b. Bedrijfsrekening B: afgeboekt van de Ledenrekeningen dan wel dividendreserves van instellingen die geen ziekenhuis of door de Directie daarmee gelijkgestelde instellingen zijn, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 24.4, artikel 25.4 en artikel 26.
- 25.2. Indien na toepassing van het in artikel 25.1 bepaalde op Bedrijfsrekening A of Bedrijfsrekening B nog een verlies over enig boekjaar resteert, wordt dit restant in mindering gebracht op de resterende saldi van de op dat moment nog bij de Maatschappij aanwezige Ledenrekeningen dan wel dividendreserves, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 24.4, artikel 25.4 en artikel 26. Een eventueel daarna nog resterend negatief saldo kan in mindering worden gebracht van het op de Aandelen gestorte Agio, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 24.4, artikel 25.4 en artikel 26.
- 25.3. De afboekingen, vermeerderd met rente overeenkomstig artikel 6.5, die hebben plaatsgevonden ten laste van de algemene reserve en/of overeenkomstig artikel 25.2 als gevolg van een (restant) verlies uit Bedrijfsrekening A of Bedrijfsrekening B, zullen worden ongedaan gemaakt door aanzuivering door contante storting, hetzij direct hetzij op termijn, al naargelang de Directie zal bepalen, door de leden die bij het einde van het boekjaar waarin het verlies is geleden, verzekeringen hebben lopen die tot de desbetreffende Bedrijfsrekening behoren. Daarbij kan de Directie op ieder moment verlangen dat bedoelde leden te zijnen genoegen een bankgarantie stellen ten gunste van de Maatschappij. De Directie kan besluiten om de hiervoor in dit artikel 25.3 bedoelde contante stortingen niet op te vragen en in plaats daarvan over te gaan tot aanzuivering van het (restant) verlies door overboeking van batige saldi uit volgende jaren- uit dezelfde Bedrijfsrekening als die waarin eerder bedoeld verlies is gevallen. Ten aanzien van de aldus overgeboekte batige saldi zal artikel 24.2 buiten toepassing blijven.
- 25.4. De afboekingen ten laste van de Ledenrekeningen dan wel dividendreserves en het gestorte Agio als bedoeld in artikel 25.1 en artikel 25.2 geschieden volgens een besluit van de Directie op een door de Directie te bepalen wijze en onder- toepassing van artikel 6.4.

Verdeling

Artikel 26

De verdeling over de afzonderlijke Ledenrekeningen dan wel dividendreserves van de- bedragen die overeenkomstig artikel 24.2 daaraan dienen te worden toegevoegd, respectievelijk overeenkomstig artikel 25.1 en artikel 25.2 daarvan dienen te worden afgeboekt, geschiedt gesplitst naar het resultaat in de betrokken Bedrijfsrekening volgens de in artikel 7.2 genoemde verdeelsleutel.

7.7 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de leden en de raad van commissarissen van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2023 van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- ◆ de balans per 31 december 2023;
- ◆ de resultatenrekening over 2023;
- ◆ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. (hierna ook wel: Centramed of de maatschappij) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in Centramed

Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. is een aansprakelijkheidsverzekeraar met ziekenhuizen, GGZ-instellingen en overige zorg instellingen als leden. Claims naar aangesloten leden worden afgehandeld door Centramed. Centramed is alleen actief in Nederland. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van Centramed en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit	€609.000 (2022: €565.000)
Toegepaste grondslag	2% (afgerond) van het aansprakelijk vermogen (eigen vermogen en achtergestelde schulden op 31 december 2023)
Nadere toelichting	Wij zijn van mening dat het aansprakelijk vermogen de meest geschikte basis voor de materialiteit is, aangezien het aansprakelijk vermogen en de solvabiliteitsratio die hieruit voortkomt de belangrijkste maatstaf voor de stakeholders van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A is. Bij het bepalen van het toegepaste percentage hebben wij de solvabiliteitsratio van de maatschappij in aanmerking genomen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad van commissarissen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven €30.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een schadeverzekeraar. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van de verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Centramed en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen

toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar het Verslag van de directie, waarin de directie haar risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de fraude-risicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle ondernemingen aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in het onderdeel 'Waardering van de onderscheiden activa en passiva' in de toelichting op de balans in de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Zoals beschreven in ons kernpunt van de controle 'Vaststelling en toereikendheid technische voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen', hebben wij vanwege het risico dat management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, onder meer oordeelsvorming en schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording, in aanvulling op het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management, de interne accountantsdienst, juridische zaken, de compliance afdeling, actuariële functie en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met het bestuur, het lezen van notulen, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het kennisnemen van rapporten van de interne-audit functie, de functionaris voor gegevensbescherming en de risicomanagement- en compliance functie, het kennisnemen van verbeterplannen en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Waardering van de onderscheiden activa en passiva Continuïteit' van de toelichting op de balans in de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de maatschappij om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, waarbij wij ons ook hebben gericht op de vraag of de maatschappij kan blijven voldoen aan de wettelijke solvabiliteitsvereisten voor een verzekeraar. Hiertoe hebben wij onder andere kennis genomen van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een maatschappij haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormt geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in het kernpunt van onze controle.

De waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schaden

<p>Risico</p>	<p>Vanwege de omvang van de verzekeringstechnische voorziening in relatie tot de jaarrekening als geheel en de onzekerheden in deze post, is de technische voorziening voor te betalen schaden de post met de grootste impact op onze controle. Wij houden hierbij rekening met het risico dat management interne beheersingsmaatregelen kan doorbreken en met andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving. Derhalve is dit geïdentificeerd als kernpunt voor de controle.</p> <p>Centramed heeft per 31 december 2023 een technische voorziening voor te betalen schades/uitkeringen (bruto) van € 115,9 miljoen verantwoord. Zoals toegelicht in de toelichting op de balans (7.4) onder 'Technische voorzieningen inclusief aandeel herverzekeraars', wordt voor iedere schade op basis van een reële inschatting van aansprakelijkheid, omvang en causaliteit een voorziening opgenomen. Deze inschatting wordt bij het bekend worden van nieuwe informatie bijgesteld. Voor de overloop van schades die in 2023 en eerder zijn gemeld, maar nog niet voldoende konden worden beoordeeld, is een aparte voorziening (IBNeR) opgenomen. De IBNeR wordt apart berekend voor schades met een schadelast waarschijnlijk groter dan of gelijk aan € 0,5 miljoen en voor overige schades. Uit de nadere toelichting onder '7 Technische voorzieningen voor te betalen schaden/uitkeringen' volgt dat een voorziening schadebehandelingskosten voor te betalen schades is opgenomen op basis van een 'best estimate'.</p>
<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Wij hebben met ondersteuning van onze actuariële specialisten de controle van de waardering en toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schades/uitkeringen uitgevoerd.</p> <p>Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 605 'Verzekeringsmaatschappijen' en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie; • het evalueren van de opzet en het bestaan van de interne beheersingsmaatregelen in het schadebehandelingsproces en het proces inzake de totstandkoming van de technische voorziening; • een deelwaarneming op schadedossiers uitgevoerd, waarbij wij een aansluiting hebben gemaakt tussen de in de administratie verantwoorde schadereserve en de schaderaming aan de hand van de rapportages van de schade-experts. • het evalueren van de aanvaardbaarheid van de gehanteerde methoden en uitgangspunten voor het bepalen van de technische voorziening, inclusief IBNeR en de toereikendheidstoets voor te betalen schaden. Wij hebben de uitgangspunten getoetst en de redelijkheid van geprojecteerde toekomstige kasstromen en de plausibiliteit van de gehanteerde veronderstellingen beoordeeld aan de hand van historische ervaringsgegevens, sectorinformatie en de inschatting van toekomstige ontwikkeling van deze uitgangspunten.
<p>Belangrijke observaties</p>	<p>Wij hebben op basis van onze werkzaamheden vastgesteld dat de gehanteerde methoden en uitgangspunten welke gehanteerd zijn bij de waardering en de toetsing van de toereikendheid van de technische voorziening voor te betalen schades/uitkeringen acceptabel zijn.</p>

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Tevens bestaat andere informatie uit de opgave van het saldo van de bedrijfsrekeningen voorzien van een cijfermatige onderbouwing.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ◆ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- ◆ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werk-

zaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de Algemene Ledenvergadering op 15 december 2016 benoemd als accountant van Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. vanaf de controle van het boekjaar 2017 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de maatschappij in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de leden het voornemen hebben om de maatschappij te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de maatschappij.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- ◆ Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel
- ◆ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de maatschappij
- ◆ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- ◆ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- ◆ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

In dit kader geven wij ook een verklaring aan de audit- & riskcommissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 28 maart 2024

Ernst & Young Accountants LLP

S.B. Spiessens RA

8 Aanvullende informatie

8.1 Ledenlijst per 1 januari 2024

Ziekenhuizen		
	Stichting Sint Franciscus Vlietland Groep	Stichting Pro Persona Holding
Academisch Ziekenhuis Groningen	Stichting Sint Maartenskliniek	Stichting Reinier van Arkel
Academisch Ziekenhuis Leiden	Stichting Spaarne Gasthuis	Stichting Trajectum
Acibadem International Medical Center B.V.	Stichting Treant Zorggroep	Stichting VIGO
Admiraal De Ruyter Ziekenhuis B.V.	Stichting ZorgSaam Zorggroep Zeeuws Vlaanderen	Overige instellingen
Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam	Stichting Zuyderland Medisch Centrum	Apotheek A15 B.V.
Maasziekenhuis Pantein B.V.	Ziekenhuis Tjongerschans B.V.	Bearc Holding B.V.
Ommelander Ziekenhuis Groningen B.V.		Eurofins Clinical Diagnostics Netherlands Holding B.V.
Prinses Máxima Centrum voor Kinder-oncologie B.V.	Ggz-instellingen	Pathan B.V.
Reinier Haga Orthopedisch Centrum B.V.	Bestuursstichting Lentis	Stichting Adelante Groep
Rode Kruis Ziekenhuis B.V.	Fivoor B.V.	Stichting De Regenboog Groep
Stichting Amsterdam UMC	Jeugd@Crisis	Stichting HVO-Querido
Stichting Bravis ziekenhuis	Parnassia Groep B.V.	Stichting Kempenhaeghe
Stichting Catharina Ziekenhuis	Stichting Accare, Universitaire en Algemene Kinder- en Jeugdpsychiatrie Noord Nederland	Stichting Matchis
Stichting Christelijk Ziekenhuis St Jansdal	Stichting Altrecht	Stichting Radboud universitair medisch centrum t.b.v. Stichting Nierdonoren
Stichting Deventer Ziekenhuis	Stichting Arkin	Stichting Radiotherapeutisch Instituut Friesland
Stichting Diaconessenhuis Utrecht	Stichting De Forensische Zorgspecialisten	Stichting Woonbegeleiding Jong Volwassenen
Stichting Dijklander Ziekenhuis	Stichting De Hoop	Stichting Zuidwest Radiotherapeutisch Instituut
Stichting Flevoziekenhuis	Stichting Emergis	Symbiant B.V.
Stichting Groene Hart Ziekenhuis	Stichting Forensisch Psychiatrisch Centrum Dr. S. van Mesdag	Zorg bij jou B.V.
Stichting HagaZiekenhuis	Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Oost-Brabant	
Stichting Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	Stichting GGNet	
Stichting Jeroen Bosch Ziekenhuis	Stichting GGz Breburg Groep	
Stichting Laurentius Ziekenhuis	Stichting GGz Centraal	
Stichting Máxima Medisch Centrum	Stichting GGZ Drenthe	
Stichting Nijmeegs Interconfessioneel Ziekenhuis Canisius-Wilhelmina	Stichting GGZ inGeest	
Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep	Stichting GGZ Noord-Holland-Noord	
Stichting OLVG	Stichting GGZ Rivierduinen	
Stichting Radboud universitair medisch centrum	Stichting GGzE	
Stichting Reinier de Graaf Groep	Stichting Ipse de Bruggen	
Stichting Saxenburgh	Stichting Mondriaan	
Stichting Sint Antonius Ziekenhuis	Stichting Pluryn	

Onderlinge Waarborgmaatschappij

Centramed B.A.

Maria Montessorilaan 9

2719 DB Zoetermeer

Postbus 7374

2701 AJ Zoetermeer

070 301 7070

info@centramed.nl

www.centramed.nl

Centramed